View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk
brought to you by CORE
provided by Göteborgs universitets publikationer - e-publicering och e-arkiv

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

It is real, it is happening

- En kvalitativ studie av uppfattningar om sexuell trafficking hos ledande personer inom arbetet mot trafficking på nationell nivå i Uganda.

SQ1562, Vetenskapligt arbete i socialt arbete, 15 hp
Scientific Work in Social Work, 15 higher education credits
Kandidatnivå
VT 2015
Victor Melbe och Victoria Golander
Handledare: Linda Lane

Abstract

Titel: It is real, it is happening - En kvalitativ studie av uppfattningar om sexuell trafficking hos ledande personer inom arbetet mot trafficking på nationell nivå i Uganda.
Författare: Victor Melbe och Victoria Golander
Nyckelord: Trafficking, "sexuell trafficking", Uganda, Afrika.

Syftet med vår studie var att undersöka hur ledande personer inom arbetet mot trafficking i Uganda ser på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem. Vi ville ta reda på vad dessa uppfattningar påverkas av och hur de i förlängningen påverkar deras arbete mot sexuell trafficking och de utsatta. Vår undersöknings resultat och analys bygger på nio semistrukturerade intervjuer med praktiker och experter inom många olika fält som på ett eller annat sätt anknyter till arbetet mot trafficking. Resultaten av dessa intervjuer presenteras i tematisk form utifrån våra frågeställningar. Vår studies teoretiska utgångspunkter var postkolonial teori samt intersektionellt perspektiv. Vi använde oss av dessa teorier och perspektiv för att belysa både hur uppfattningarna kan tolkas samt hur påverkan av dessa uppfattningar kan förstås med Ugandas geopolitiska situation i åtanke. Vi vävde även in vår egen påverkan på studiens resultat i egenskap av att vara västerländska studenter i relation till våra respondenters kontext. Våra resultat pekar på vissa luckor i våra respondenters förståelse av sexuell trafficking som fenomen i fråga om offer och förövare, samt problematiserar arbetet mot trafficking i Uganda där organisationer som arbetar med dessa frågor finansieras utifrån av västerländska aktörer med en viss politisk och ideologiskt agenda på grund av den ugandiska statens ointresse för dylika frågor.

Förord

Vi vill framför allt tacka alla våra respondenter som tog sig tid att delta i vår undersökning trots sina fullspäckade scheman. Utan er medverkan hade inte denna undersökning kunnat genomföras.

Vi vill även tacka vår handledare Linda Lane för att ha motiverat oss till att göra vårt yttersta och för att ha trott på vår förmåga. Vi vill särskilt tacka Linda för att hon inte har daltat med oss vilket har fått oss att ta i dubbelt så mycket för att imponera på henne.

Sist men inte minst vill vi tacka Rogers Mutaawe från Uganda Youth Development Link för hans ovärderliga hjälp med att förverkliga denna undersökning. Webale nnyo ssebo!

Slutligen vill vi sända en tanke till en av våra respondenter som kort efter vår intervju mördades av extremister på grund av sitt orädda engagemang i arbetet mot olika typer av internationell brottslighet och människorättskränkningar.

Innehållsförteckning

1. Problemformulering och inledning **5**
1.1 Syfte och frågeställningar 6
Frågeställningar 6
1.2 Relevans för socialt arbete 7
1.3 Begreppsdefinitioner 7
Trafficking 7
Traffickingens push- och pullfaktorer 8
Non-governmental organization (NGO) 8
1.4 Förförståelse 9
1.5 Arbetsfördelning inom gruppen 9
2. Tidigare forskning **11**
2.1 Trafficking som fenomen och dess orsaker 11
Situationen i Östafrika och Uganda 11
Trafficking inom landet och över gränserna 12
Sociokulturella faktorer 13
Aktörer och rekrytering 13
Stora förtjänster och låga risker 14
Prioriteringar hos regeringen och NGO:s 14
Globaliseringens påverkan 15
Behovet av att förändra den afrikanska staten 15
Den afrikanska statens ointresse och oförmåga att bekämpa trafficking 16
2.2 Förståelse av fenomenet och bästa praxis 17
Epistemologiska communities 17
Bästa praxis 18
Ett kontextberoende problem 18
Socialarbetarnas roll 19
3. Teori **20**
3.1 Postkolonial teori 20
3.2 Intersektionellt perspektiv 23
4. Metod **26**
4.1 Metodval 26
4.2 Litteratursökning 26
4.3 Urval 27
4.4 Presentation av respondenterna 28

4.5 Datainsamling 30
4.6 Bearbetning av data och analysmetod 31
4.7 Reliabilitet och validitet 33
4.8 Generaliserbarhet 34
4.9 Etiska överväganden 35
4.10 Metodreflektion 36
5. Resultat och analys 38
5.1 Resultat av temat Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem 38
Orsaker 38
Offer 41
Förövare 43
Syn på viktigaste aspekterna i arbetet mot trafficking 45
Summering 47
5.2 Analys av temat Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem 47
5.3 Resultat av temat Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking 53
Summering 57
5.4 Analys av temat Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking 57
5.5 Analys av temat Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta 63
5.6 Summerande analys 66
6. Avslutande diskussion och rekommendationer 70
7. Förslag till vidare forskning 72
8. Referenslista 73
Bilaga 1 - Samtyckesblankett 75
Bilaga 2 - Intervjuguide 77

1. Problemformulering och inledning

Vi har valt att skriva vår uppsats om uppfattningar om sexuell trafficking hos ledande personer inom arbetet mot trafficking i Uganda. Vi vill undersöka vad dessa uppfattningar påverkas av samt vilken inverkan de kan tänkas ha på det praktiska arbetet mot sexuell trafficking och i förlängningen de utsatta. Vår undersökning utfördes under en fyra veckor lång vistelse i Ugandas huvudstad Kampala. Våra respondenter, som samtliga är högt uppsatta personer inom ugandiska polisen, olika non-governmental organizations, statliga ministerier och universitetsinstitutioner, har på olika sätt inflytande på hur arbetet mot trafficking utförs i Uganda på nationell nivå. Eftersom det är heterogen grupp av praktiker och experter på flera angränsande fält täcker vår undersökning många olika aspekter av arbetet mot sexuell trafficking, vilket förhoppningsvis ger läsaren en rättvis och representativ bild av synen på sexuell trafficking som socialt fenomen inom ledarskiktet för det nationella arbetet mot trafficking i Uganda.

Ugandiska statens huvudsakliga prioriteringar har enligt Pearson (2003) varit inbördes konflikter i norra och östra delarna av landet samt kontroll av HIV/AIDS pandemin vilket har lett till att andra problem har hamnat i skymundan. Uganda rankas i United States of America Department of States årliga Trafficking in Persons Report (TIP) från 2014 i grupp två, vilket innebär att landet har ett allvarligt problem med trafficking och att det krävs förbättringar av arbetet mot problemet.

De afrikanska staterna visar enligt Onuoha (2011) litet intresse för arbetet som utförs av olika NGO:s. Dessa finansieras främst av internationella organisationer som verkar i stora delar av Afrika och andra delar av världen. Eftersom statens engagemang i arbetet mot trafficking är begränsat innebär det enligt TIP-rapporten (2014) att internationella sponsorer samt de olika NGO:s som de finansierar har ett signifikant inflytande på hur arbetet mot trafficking utformas. Vi vill därför undersöka hur inflytelserika praktiker inom detta fält talar om fenomenet i sig samt om det arbete de utför. Vi vill undersöka vad som kan ha påverkat deras uppfattningar och vilken påverkan detta i sin tur har på arbetet mot trafficking.

När vi gjorde vår litteratursökning för att stämma av kunskapsläget insåg vi att forskningen om sexuell trafficking i Uganda är nästintill obefintlig, vilket fick oss att välja detta som ämne för vår undersökning framför andra tilltänkta alternativ. Det faktum att det fanns så lite tillgänglig kunskap om fenomenet fick oss att inse att en undersökning på området var både intressant och relevant. Mängden forskning om ett fenomen eller problem är enligt Onuoha (2011) en indikation på hur intresserad staten är av problemet i fråga. Eftersom det inte produceras lokal kunskap i många av de länder där trafficking är ett stort problem lämnas skapandet av policygrundande kunskaper till internationella aktörer (ibid.), vilka enligt Truong och Angeles (2005) inte nödvändigtvis har specifika kunskaper om landet ifråga.

Eftersom trafficking är ett oerhört brett och komplext socialt problem har vi valt att avgränsa oss till sexuell trafficking för att anpassa oss till studiens omfattning och vår tidsram. Studier visar enligt Pearson (2003) att majoriteten av traffickingoffer i Östafrika är kvinnor och barn som ofta primärt eller sekundärt utsätts för sexuell exploatering, vilket enligt oss gör forskning om sexuell trafficking till en central fråga.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår undersökning är att genom en kvalitativ studie undersöka uppfattningar om sexuell trafficking hos ledande personer inom arbetet mot trafficking i Uganda. Vi vill undersöka vilka grupper och strukturer som hamnar inom respektive utom dessa personers konceptualisering av sexuell trafficking, samt genom ett postkolonialt teoretiskt perspektiv undersöka vad som påverkar deras uppfattningar om sexuell trafficking som socialt fenomen/problem. Slutligen vill vi utifrån dessa utgångspunkter undersöka vilken påverkan dessa uppfattningar har på arbetet mot sexuell trafficking och vilka konsekvenser det får för de utsatta.

Frågeställningar

- Vilken syn har respondenterna på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem?

- Vilka faktorer påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking?

- På vilket sätt påverkar deras uppfattningar om sexuell trafficking det praktiska arbetet och i förlängningen de utsatta?

1.2 Relevans för socialt arbete

Trafficking beskrivs av Fitzgibbon (2003) som ett världsomspännande problem som i någon mån berör alla världens länder. Att behandla människor som handelsvaror innebär en rad allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter och genererar en mångfacetterad social problematik i sändarländerna såväl som i mottagarländerna. Trafficking ger allvarliga följder för individer, grupper/familjer samt för hela samhällen (ibid.). Det är ett växande problem som enligt Onuoha (2011) måste bekämpas genom långsiktiga och välplanerade åtaganden.

Både Jones, Engstrom, Hilliard och Diaz (2007) och Alvarez och Alessi (2012) betonar vikten av att socialarbetare har ett globalt perspektiv för att kunna förstå de processer som orsakar trafficking, vilket hade gett dem en bättre kompetens för att kunna arbeta med trafficking som socialt problem i de länder där de är verksamma. Vi anser därför att kunskaper om trafficking är av relevans för det sociala arbetet och bör föras upp på agendan. Alvarez och Alessi (2012) skriver att det är socialarbetare som har bäst möjlighet att bemöta problemet och att det är professionens uppgift att stå upp för mänskliga rättigheter samt social och ekonomisk rättvisa. Vidare anser vi att socialt arbete och sociala problem i utvecklingsländer över lag bör diskuteras i större utsträckning på socionomprogrammet för att ge ett heltäckande och globalt perspektiv på sociala problem och socialt arbete.

1.3 Begreppsdefinitioner

Trafficking

Jones et al. (2007) skriver att trafficking ofta förväxlas med människosmuggling och illegal immigration. Vad man definierar som trafficking och vilka man definierar som traffickingoffer hänger dessutom enligt Truong och Angeles (2005) samman med den politiska och ideologiska kontexten.

Förenta Nationernas Palermoprotokol (2000) ger en definition som används av många stater och icke-statliga organisationer. Det är enligt UNIFEM (2009) en definition som söker täcka alla former av trafficking och är den första internationellt erkända definitionen av människohandel. FN definierar trafficking av personer såsom:

> rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer genom hot eller bruk av våld eller andra former av tvång, bortförande, bedrägeri, vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta belägenhet eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att erhålla samtycke från en person som har kontroll över en annan person, i syfte att utnyttja denna person. Utnyttjande ska innebära åtminstone utnyttjande av andras prostitution eller andra former av sexuellt utnyttjande, tvångsarbete eller tvångstjänst, slaveri eller med slaveri jämförbara bruk och sedvänjor, träldom eller avlägsnande av organ (UNIFEM 2009, sid. 3).

Om offret är ett barn under 18 år skriver UNIFEM (2009) i sin rapport att kriteriet att vilseledande eller hot mot offret inte krävs för att gärningen ska kunna klassas som trafficking. Även i de fall då barnet samtyckt klassas gärningen som trafficking. Barn ges därför ett utökat skydd av denna definition. Uganda har skrivit på Palermoprotokollet mot trafficking av personer, och flera av våra respondenter hänvisar specifikt till denna definition när de talar om sexuell trafficking och trafficking i allmänhet.

Traffickingens push- och pullfaktorer

Pushfaktorer för trafficking beskrivs av Onuoha (2011) som interna faktorer inom lokalsamhället eller landet som uppmuntrar till trafficking och migration eftersom de driver människor till att lämna sina hem för att förändra sin situation. Pullfaktorer för trafficking är externa faktorer som drar människor till andra platser, såsom behov av billig arbetskraft i andra delar av landet eller utomlands. Det kan även röra sig om mer eller mindre verklighetsanknuten tro om bättre möjligheter någon annanstans (ibid.).

Non-governmental organization (NGO)

En NGO är enligt UNROL (u.å.) en icke-statlig, icke vinstdrivande frivilligorganisation som verkar på en lokal, nationell eller internationell nivå. Den är orienterad runt ett visst uppdrag eller problem och drivs av människor med en

gemensam målsättning. NGO:s utför en rad olika tjänster och funktioner inom humanitärt arbete.

1.4 Förförståelse

Förförståelsen påverkar enligt Thomassen (2007) vårt förhållande till forskningssituationen. Vad vi vet eller tror oss veta om fenomenet som vi vill undersöka påverkar vårt val av frågeställningar, hur vi väljer att genomföra studien och hur vi tolkar våra resultat (ibid.). Det faktum att vi är två svenska universitetsstudenter som undersöker ett fenomen så som det manifesterar sig i en annan kultur har stor inverkan hur vår studie ser ut och vilka resultat vi får. Detta kommer att diskuteras ingående längre fram under rubriken *5.6 Summerande analys*. En av oss har tidigare varit i Uganda i samband med den verksamhetsförlagda utbildningen och kom därigenom i kontakt med arbetet mot trafficking och med personer som utsatts för denna typ av brott. Vårt val av uppsatstema har påverkats av dessa erfarenheter eftersom de väckte ett intresse att få en djupare kunskap om trafficking som fenomen och hur man arbetar mot det. Även insikten att Ugandas sociala arbete i stor utsträckning finansieras från utlandet väckte frågeställningar som återfinns i denna studie.

1.5 Arbetsfördelning inom gruppen

Vår arbetsfördelning har varit väldigt jämn till följd av att vi har umgåtts nästintill oavbrutet under hela uppsatskursen. Inledningsvis bodde vi en månad i samma rum i Kampala och utförde alla intervjuer gemensamt. Kapitel ett skrevs av oss båda tillsammans. Vi valde att båda läsa all tidigare forskning även fast vi hade huvudansvar för olika artiklar och att skriva om dessa. Vi sammanfogade sedan gemensamt våra dokument till en enda text. I teorikapitlet skrev Victor delen om den postkoloniala teorin och Victoria delen om det intersektionella perspektivet, men vi samarbetade även här med renskrivningen och sammanfogningen. Metodkapitlets olika delar har tillkommit på varierande sätt. De flesta har vi skrivit tillsammans, men några har skrivits av varje författare för sig innan vi slutligen renskrev dem tillsammans. I stort sett kan vi säga att hela metodkapitlet har skrivits av oss båda.

Victoria har haft huvudansvaret för analysen av temat *Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem* medan Victor har haft huvudansvaret för temat *Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking*. Det tredje temat, *Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta*, reflekterar de två tidigare temana och har därför skrivits av oss båda. Även *Summerande analys* skrevs tillsammans. *Avslutande diskussion och rekommendationer* samt *Förslag till vidare forskning på ämnet* skrevs av oss båda tillsammans.

2. Tidigare forskning

I detta kapitel kommer vi att presentera det aktuella kunskapsläget om sexuell trafficking i Afrika och hur man från professionellt håll försöker att bekämpa problemet. Eftersom det inte finns någon forskning på vårat specifika tema har vi använt oss av angränsande forskningsmaterial för att belysa vårt ämne. Vi har hållit oss enbart till internationell forskning eftersom det inte finns svensk forskning som är relevant för vår undersökning.

2.1 Trafficking som fenomen och dess orsaker

Situationen i Östafrika och Uganda

I den årliga TIP-rapporten utvärderas länder som anses ha ett signifikant problem med trafficking i termer av ineffektivitet i preventionsarbetet, bristande åtal mot traffickare samt otillräckligt skydd av offer. TIP-rapporten (2014) rankar Uganda i grupp 2, vilken innefattar länder där det utifrån rapportens kriterier krävs förbättringar av arbetet mot trafficking. Enligt rapporten lever inte den ugandiska statens ansträngningar upp till minimistandarden, men den gör synbara ansträngningar för att göra det.

Under år 2014 gjorde Counter-Trafficking In Persons Office (CTIP) under ledning av den nationella koordinatorn för insatser mot trafficking ansträngningar för att förbättra allmänhetens medvetenheten om fenomenet, men ledande ugandiska auktoriteter saknade politisk vilja att bekämpa trafficking av personer. Statens ansträngningar att väcka åtal mot personer som gjort sig skyldiga till traffickingbrott förblev otillräckliga. Ansträngningarna att identifiera traffickingoffer bibehölls, men staten misslyckades med att följa upp med adekvata insatser och förlitade sig istället på att internationella organisationer och NGO:s skulle förse de identifierade offren med omhändertagande och rehabilitering. Statens begränsade tillhandahållande av resurser till CTIP och de statliga ministerier de samarbetar med hotade offrens välfärd och hämmade framsteg i arbetet mot trafficking (ibid.).

Pearson (2003) har gjort en studie av trafficking av kvinnor i Östafrika. Hon skriver att människohandeln är ett växande globalt problem som har nått samma dimensioner som handeln med droger och vapen. Hon menar att majoriteten av de

som faller offer för trafficking i Östafrika är kvinnor och barn, vilka förflyttas för tvångsarbete och tvångsprostitution. Även Coordination Office to Prevent Trafficking in Persons (2015) visar i sin rapport för perioden 2014 siffror på att majoriteten av de ugandier som faller offer för trafficking är kvinnor och barn. Ojämlikhet mellan könen är enligt Pearson (2003) en anledning till att kvinnor i Östafrika är mer utsatta för trafficking än män. I United Nations Development Programmes, UNDP, (2014) årliga Gender-related Development Index (GDI) rankas Uganda på plats 114 av 187. Av indexet framgår även att män i genomsnitt går två år längre i skolan än vad kvinnor gör. Kvinnor och barn från det underutvecklade Karamojadistriktet beskrivs i TIP-rapporten (2014) som särskilt sårbara för kommersiell sexuell exploatering.

En av de huvudsakliga orsakerna till att trafficking ökar i Östafrika är enligt Pearson (2003) den låga levnadsstandarden karaktäriserad av fattigdom, arbetslöshet och bristande möjligheter att ta sig ur sin situation. Enligt UNDP:s (2014) Multidimensional Poverty Index (MPI) levde år 2011 en tredjedel av Ugandas befolkning i svår fattigdom. Fitzgibbon (2003) beskriver i sin artikel om traffickingens orsaker och effekter i Afrika ytterligare förklaringar till att trafficking ökar i Afrika. Dessa utgörs av inbördeskrig, politisk instabilitet, svält, HIV/AIDS samt ekonomisk stagnation. Bristfällig lagstiftning och otillräcklig brottsbekämpning samt det faktum att de traffickade själva har begränsad kunskap om sina rättigheter utgör enligt Pearson (2003) ytterligare försvårande faktorer i arbetet mot trafficking.

Trafficking inom landet och över gränserna

Enligt TIP-rapporten (2014) fungerar Uganda som både sändar-, mottagar- och genomfartsland för trafficking. Majoriteten av befolkningen lever enligt Pearson (2003) och UNDP:s (2014) HDI på landsbygden. Fattigdomen och bristande möjligheter till inkomstgenererande aktiviteter i hembygden resulterar enligt Pearson (2003) i att fler och fler kvinnor migrerar för att kunna försörja sina familjer, både från landsbygden till storstadsregioner och över gränserna. Fattiga familjer som har svårt att försörja sina barn sänder ofta iväg sina barn till storstadsregionerna för att arbeta och få möjlighet till ett bättre liv. Detta leder ofta till att barnen lever på gatan eller i slumområden vilket medför en sårbarhet för övergrepp och kommersiell sexuell exploatering (ibid.). Föräldralösa barn

beskrivs av Pearson (2003) och Fitzgibbon (2003) som en extra sårbar grupp. Föräldralöshet utgör enligt Pearson (2003) ett växande problem i Uganda till följd av HIV/AIDS och väpnade konflikter.

Den ugandiska staten identifierade enligt TIP-rapporten (2014) under rapportperioden ugandiska medborgare som utsatts för trafficking i 22 olika länder i Afrika, Mellanöstern, Europa och Asien. Kuwait var det landet där flest traffickingoffer identifierades. De negativa erfarenheterna av trafficking når enligt Fitzgibbon (2003) sällan hembygden. Traffickingoffer som inte levt upp till familjens förväntningar på att skaffa pengar eller har smittats av HIV/AIDS eller andra könssjukdomar hemlighåller sina erfarenheter för att slippa stigma, eller så väljer de att inte återvända hem alls (ibid.).

Sociokulturella faktorer

En långvarig afrikansk tradition utgörs enligt Pearson (2003), ILO-IPEC (2001) och Fitzgibbon (2003) av att människor på landsbygden med bristfälliga ekonomiska resurser skickar iväg sina barn för att bo och arbeta i rikare familjer, ofta i storstadsområden. Traditionen utgör ett sorts uppfostringsarrangemang och ett sätt att möjliggöra ett bättre liv för barnen, vilken på senare tid har kommit att utnyttjats av traffickare. Normaliseringen av traditionen tillsammans med faktumet att fenomenet är utbrett gör det enligt Pearson (2003) svårt att bekämpa denna form av trafficking.

Aktörer och rekrytering

Enligt Pearson (2003) och TIP-rapporten (2014) finns det både licenserade och olicensierade bemanningsföretag i Uganda som rekryterar arbetskraft för export, främst till Mellanöstern. I vissa fall rekryterar dessa bemanningsföretag ugandiska kvinnor under falska premisser där de utlovas arbeten såsom hushållerska eller barnskötare. Väl på plats tvingas kvinnorna in i prostitution. Korruption inom den offentliga sektorn förhindrade enligt TIP-rapporten (2014) ansträngningar att övervaka bemanningsföretagens verksamhet. Parlamentsledamöter och civilanställda ugandier äger enligt rapporten vissa av bemanningsföretagen och inverkar på processen att licensiera dem som tillåtna exportörer av arbetskraft (ibid.).

Enligt TIP-rapporten (2014) har det rapporterats om ett nätverk av ugandiska kvinnor som samordnar sändning av andra ugandiska kvinnor till Östasien för tvångsprostitution. De utsatta kvinnorna uppges ha blivit lovade arbete som exempelvis hårfrisörskor och hushållerskor. Pearson (2003) beskriver att kvinnor som själva har blivit utsatta för trafficking ofta blir förövare till liknande brott. Släktingar eller bekanta som står i förtroendeställning till familjen fungerar ofta som mellanhänder i traffickingbrott där unga människor förflyttas och utnyttjas (ibid.). Andra aktörer är enligt Fitzgibbon (2003) personer inom transportindustrin, anställda på bordeller samt offrens egna familjer.

Stora förtjänster och låga risker

Den huvudsakliga anledningen till att trafficking frodas är enligt Fitzgibbon (2003) den extremt höga avkastningen. Hon skriver att FN uppskattar att trafficking av personer genererar sju till tio miljarder dollar årligen för förövarna. Det är lättare för traffickare att förflytta människor än droger och vapen över nationsgränser. Trafficking genererar stora summor för förövarna eftersom människor kan säljas flera gånger till skillnad från vissa andra illegala handelsvaror.

Det är inte bara den höga avkastningen utan även de låga riskerna som gör trafficking av personer till en lukrativ affärsverksamhet. Afrikanska traffickare löper låg risk att bli arresterade, åtalade eller drabbas av andra negativa konsekvenser av sina brott. De utnyttjar den bristande rättssäkerheten, den icke existerande implementeringen av anti-slaveri lagar samt korruptionen inom rättssystemen i flera afrikanska länder. Dessa institutionella svagheter gör det möjligt för traffickare att gå ostraffade (ibid.). Jones et al (2007) förklarar med hänvisning till Van Impe (2000) och Schloenhardt (2001) att korruption inom regering, polismakt, gränspersonal etc. i kombination med kriminella nätverk är en förutsättning för att trafficking ska bli en framgångsrik verksamhet.

Prioriteringar hos regeringen och NGO:s

TIP-rapporten i sig beskrivs av Pearson (2003) påverka prioriteringar och föra upp trafficking på agendan. När Pearson (2003) skrev sin studie hade Uganda skrivit på FN:s Palermoprotokoll mot trafficking av personer, men hade ännu inte gjort några ansträngningar för att ratificera protokollet i den nationella lagstiftningen.

Sedan 2009 har Uganda en lag mot trafficking av personer. I Pearson (2003) beskrivs att trafficking inte har varit en institutionell prioritet i Uganda då konflikter i de norra och östra delarna av landet har varit statens huvudsakliga prioriteringar. En annan viktig fråga på regeringens agenda har varit bekämpning av HIV/AIDS-pandemin (ibid.).

Globaliseringens påverkan

Trafficking av personer beskrivs av Fitzgibbon (2003) som en av globaliseringens baksidor och en av vår tids största hot mot de mänskliga rättigheterna. Trafficking beskrivs som ett världsomspännande problem som i någon mån påverkar de flesta av världens länder, speciellt de fattigare länderna i Afrika. Traffickare använder sig av de avsevärda förbättringarna i transport och kommunikation, som är en följd av globaliseringen, för förflytta människor.

Jones et al. (2007) har skrivit en artikel om sambandet mellan globaliseringen och trafficking. En effektiv strategi för att bekämpa trafficking måste enligt dem börja med en bättre förståelse av de globala push- och pullfaktorerna som uppmuntrar till emigration. Dessa faktorer omfattar vad som driver individer och folkgrupper att resa till rikare länder samt de begränsade möjligheterna till laglig invandring i dessa mottagarländer. Människor drivs att lämna länder där deras möjligheter till försörjning är begränsade och dras till rikare länder som har ett behov av billig arbetskraft. Traffickare använder sig av dessa push- och pullfaktorer för att manipulera människor till att låta sig transporteras inom och mellan länder. De utnyttjar människors okunskap och naivitet genom att lova dem bättre möjligheter till försörjning på den plats dit de lovar att föra dem (ibid.).

Behovet av att förändra den afrikanska staten

Onuohas (2011) artikel handlar om hur trafficking och människorättsbrott i Afrika är intimt förknippat med hur de afrikanska staterna fungerar. Kärnan i hennes argument är att med de afrikanska staternas nuvarande statsskick, som förblivit i stort sett oförändrade under de senaste tre decennierna, är målen att bekämpa trafficking och människorättsbrott både illusoriska och ouppnåeliga. Onuoha (2011) säger med hänvisning till Ake (1981) att afrikanska ledare bedömer sociala problem utifrån huruvida de påverkar deras politiska makt. Trafficking- och människorättsfrågor har låg prioritet för många afrikanska ledare då de i liten

utsträckning påverkar deras politiska kapital och deras förmåga att sitta kvar vid makten.

Efter självständigheten förblev enligt Onuoha (2011) i de flesta fall maktstrukturen i den afrikanska staten intakt. De nya afrikanska ledarna övertog endast de befintliga positionerna som skapats av kolonialmakten eftersom deras ambition var att hålla sig kvar vid makten snarare än att reformera samhället. Den koloniala staten var inblandad i kampen mellan samhällets olika sociala klasser, vilket har lett till att de nuvarande afrikanska staterna inte håller sig opartiska till motsättningar i samhället och att deras makt inskränks av deras inblandning i dessa motsättningar. De afrikanska staternas korruption, deras begränsade förmåga att styra samt deras inkompetenta och parasiterande ledarskap gör enligt Onuoha (2011) trafficking och brott mot mänskliga rättigheter i Afrika till en oundviklighet. Vanstyre och korruption har lett till krig, kriser, massarbetslöshet, fattigdom och ohälsa, vilket fungerar som pushfaktorer för trafficking och migration. Dessa interna pushfaktorer är mer avgörande för uppkomsten av trafficking än globaliseringens pullfaktorer (ibid.).

Den afrikanska statens ointresse och oförmåga att bekämpa trafficking

De afrikanska staternas oförmåga och bristande politiska vilja att skydda sina invånares rättigheter och garantera dem en dräglig levnadsstandard beskrivs av Onuoha (2011) som bakgrunden till de interna pushfaktorerna. Flera av dessa rättigheter faller under kategorin välfärdsrättigheter vilka utgår från mänskliga basala behov såsom hälsa, tak över huvudet, mat, kläder, säkerhet, arbete, utbildning etc. De afrikanska regeringarna tycks ha svårt att säkerställa dessa rättigheter. Det är även svårt att övertyga de afrikanska regeringarna att det är deras skyldighet att tillfredsställa sina medborgares grundläggande behov. Eftersom de afrikanska staterna saknar vilja och förmåga att åtgärda dessa brister, vilka fungerar som pushfaktorer för trafficking, är utsikterna för förändring dåliga så länge som staterna består oförändrade i sitt nuvarande skick (ibid.).

Onuoha (2011) fortsätter med hänvisning till Truong (2006) att det inte finns någon tydligt formulerad policy mot trafficking i Afrika. Närmast förekommer ett antal svagt formulerade och implementerade riktlinjer vilka ännu inte är i harmoni med varandra. Utifrån de tre kategorier av interventioner som presenteras av

Truong och Angeles (2005) (se avsnittet om *Bästa praxis* under 2.2*)* anser Onuoha (2011) att dessa inte genomförs effektivt, särskilt inte interventioner som rör återintegrering i samhället och försvarandet av mänskliga rättigheter. Detta tillskrivs statens svaghet samt upptagenhet med andra interna problem.

Fortsatt passivitet i samhället och hos makthavare medför enligt Fitzgibbon (2003) en risk för att trafficking och tvångsarbete institutionaliseras i de afrikanska staterna. Om inte de afrikanska ledarna gör seriösa och långtgående åtaganden för att bekämpa trafficking så kommer interventioner att fortsätta att vara otillräckliga i relation till problemets omfattning. För att internationella insatser mot trafficking i Afrika ska ge frukt krävs enligt Onuoha (2011) att reformer inom de afrikanska staterna och dess ledning tas upp på agendan. Orsakerna till trafficking är många, men den huvudsakliga orsaken är de afrikanska staternas karaktäristiska drag (ibid.).

2.2 Förståelse av fenomenet och bästa praxis

Epistemologiska communities

Truongs och Angeles (2005) rapport syftar till en förståelse för hur kognitiva funktionerna hos grupper eller nätverk av experter som de benämner som epistemologiska communities påverkar praxis inom arbetet mot trafficking. De skriver att rapportens mål inte är att utröna vilken praxis som är den bästa, utan att problematisera ensidigt tänkande inom arbetet mot trafficking samt att uppmuntra till en öppen och demokratisk dialog mellan olika expertgrupper för en mer nyanserad och flexibel förståelse av fenomenet trafficking och hur man kan arbeta mot det.

Ett epistemologiskt community definieras av Truong och Angeles (2005) som ett nätverk eller en grupp av specialister vilka besitter stora kunskaper om ett visst problem samt hävdar en auktoritet i utformandet av policy inom det fält där de har sin expertis. Medlemmar av ett sådant nätverk eller en sådan grupp har en samling gemensamma uppfattningar och övertygelser om ett problems orsaker, vilka åtgärder och utvärderingssätt som är de rätta samt en gemensam policy mot problemet i fråga. Epistemologiska communities i arbetet mot trafficking utgörs

av internationella organisationer av olika slag vilka kanaliserar sina uppfattningar och praktiska kunskaper om migration, brottsbekämpning och skyddandet av mänskliga rättigheter till arbetet på fältet (ibid.).

Bästa praxis

Den nuvarande policyn om bästa praxis i arbetet mot trafficking som hålls för att vara riktig av internationella aktörer kan enligt Truong och Angeles (2005) delas upp i tre kategorier:

1. prevention och avskräckning.
2. brottsbekämpning och åtal mot traffickare.
3. skydd till personer som utsatts för trafficking samt rehabilitering och återintegrering i samhället.

Uppfattningar om bästa praxis i arbetet mot trafficking kan enligt Truong och Angeles (2005) aldrig ses utanför den ideologiska och politiska kontexten. Liksom alla andra komplexa problem kan trafficking förstås på olika sätt av olika aktörer. Vilket handlingssätt som väljs bottnar i världsåskådning och värderingar vilka påverkar aktörernas motivation och beteenden. Uppfattningar om bästa praxis är aldrig neutrala och objektiva. Förståelsen av problemet är fragmenterad, vilket medför att arbetet mot trafficking tar sig olika uttryck då epistemologiska communities tenderar att producera praktiska tillvägagångssätt som reflekterar deras uppfattningar och värderingar. Dessa kan ibland vara illa överensstämmande med de traffickade personernas erfarenheter och behov (ibid.).

Ett kontextberoende problem

Truong och Angeles (2005) skriver att brott och människorättskränkningar är kontextbundna vilket gör en dialog mellan olika aktörer nödvändig för att dela olika upptäckter, tolkningar och resultat för att motverka att beroendet av en specifik ståndpunkt hos ett kunskapsnätverk eller en grupp specialister. Det existerar ingen universell praxis som är gällande vid varje givet tillfälle. Genom en dialog mellan olika kunskapsnätverk och specialistgrupper kan en kontextkänslig praxis utarbetas. Detta bör innefatta bidrag från engagerade gräsrotsorganisationer och forskare samt människor som lever med trafficking,

som i rapporten kallas ”vetande subjekt”. Författarna framhåller vikten av att inkludera traffickade personers berättelser om sina erfarenheter vid utformandet av policy för att gå deras behov till mötes och utveckla ett arbetssätt som svarar mot den unika situationen snarare än att använda ett standardiserad metod som antas vara allmängiltig (ibid.).

Behovet av en vidare förståelse av trafficking

Risken med en alltför ensidig förståelse av trafficking som fenomen är enligt Alvarez och Alessi (2012) att det genererar en ensidig och därigenom exkluderande praxis. I sin artikel kritiserar de bilden av trafficking som synonym med sexuell trafficking av kvinnor och barn, vilket de anser vara en följd av att debatten har påverkats av politiserade ideologiska intressen. Detta har inneburit att olika typer av trafficking inkluderas respektive exkluderas i forskningsprojekt som bekostats av aktörer med en viss politisk eller ideologisk agenda. Detta medför i sin tur att arbetet inriktas på trafficking av en viss grupp (kvinnor och barn) för ett visst syfte (prostitution) och att andra typer av trafficking faller bort. Författarna framhåller trafficking för tvångsarbete samt män som traffickingoffer vilka i en snäv definition osynliggörs (ibid.).

Socialarbetarnas roll

Alvarez och Alessi (2012) skriver vidare att socialarbetare behöver en bred förståelse av trafficking som fenomen. Det behövs en systematisk kunskap på området som går djupare än enbart sexuell trafficking av kvinnor och barn och inkluderar alla former av förflyttningar för tvångsarbete. Det är även viktigt att socialarbetare har inblick i de push- och pullfaktorer som driver människor till att migrera med hopp om en bättre framtid. De framhåller även att socialarbetare som har en god förståelse av trafficking som fenomen kan identifiera personer som har utsatts för trafficking när de möter dem i sitt arbete (ibid.). Jones et al (2007) skriver, med hänvisning till Healy (2001), att socialarbetare behöver ha ett globalt perspektiv och en förståelse för de processer som driver fram trafficking.

3. Teori

Vi har valt att använda oss av postkolonial teori i analysen av vårt empiriska material av flera skäl. Vår undersökning genomfördes i Uganda, som för bara ett par decennier sedan var ett ”protektorat” under brittiska imperiet, vilket har lämnat ett avtryck som fortfarande är synbart i landet vad gäller språk och kultur, men även i politiken och ekonomin. Vår undersöknings respondenter tillhör dessutom en privilegierad del av landets befolkning. De sitter på höga positioner, har genomfört gedigna utbildningar, de talar felfri engelska och de har haft möjlighet att se andra delar av världen, vilket alltsammans ligger utom räckhåll för den stora majoriteten av Ugandas befolkning. Det finns således ett stort socioekonomiskt gap mellan dessa inflytelserika personer och de svårt utsatta människor vilka de arbetar med. Deras närhet till den forna kolonialmakten och Västvärlden som helhet samt deras medföljande kulturella distans till lokalbefolkningen är intressant ur den postkoloniala teorins perspektiv eftersom detta står i linje med Frantz Fanons klassiska polemik mot kolonialismen och dess effekter i hans bok *Svart hud, vita masker,* utgiven första gången 1952.

Vi har även valt att använda oss av ett intersektionellt perspektiv då vi anser att det kan bidra till att belysa olika maktstrukturer som kan ligga till grund för respondenternas uppfattningar samt skapa en förståelseram för den multidimensionella marginaliseringen som gör människor sårbara för trafficking. McCall (2005) belyser utifrån ett antikategoriskt förhållningssätt att det finns en komplexitet i att överhuvudtaget använda sig av kategorier. Hon menar att det sociala livet är oreducerbart komplext och att försöka inordna det i fixerade kategorier innebär därmed en process som producerar olikhet. Vi har valt att använda oss av kategorier som ett hjälpmedel för att analyser vårt material, men vill poängtera att kategorierna är en konstruerad förenkling av verkligheten och därmed inte på förhand givna.

3.1 Postkolonial teori

Fanon (1995) beskriver att motståndet mot att vara ”negern”, den avhumaniserade, ofta tar sig uttryck i att de lokala sociala eliterna och

intellektuella söker en annan identitet genom att ta till sig förtryckarens språk och sätt. Alla koloniserade folk står öga mot öga mot kolonisatörens språk, det vill säga den vita kulturen. Den koloniserades dragning till kolonialstaten och dess kultur är en strävan efter att bli erkänd som fullvärdig (vit) människa och att ”decimeringen av hans väsen avtar i samma takt som siluetten på hans skepp avtecknar sig allt tydligare mot horisonten” (Fanon 1995, sid. 38). Den koloniserade upphöjs enligt Fanon (1995) från sin djungelnivå i samma utsträckning som denne tar till sig kolonialmaktens kulturella måttstockar. Den svarte som besöker moderlandet, det vill säga kolonialstaten, bedöms efter grad av assimilering i den vita kulturen, hur vit den svarte kan göra sig genom att lära sig den vita kulturen och det vita språket och glömma sin egen bakgrund.

Genom att efterlikna den vite förtryckaren söker den inhemska eliten åtnjuta samma saker som den privilegierade vite åtnjuter. Istället för att motståndet riktas mot kolonisatören säger Fanon (1995) att dessa personers motstånd riktas mot den egna tidigare tillhörigheten, det vill säga det koloniserade folkets breda led. Detta reproducerar kolonisatörens makt över den koloniserade eftersom dessa ”nästan vita” gör allt för att skilja sig från de andra koloniserade, de som påminner dem om deras ursprung. Michael Azar, som har skrivit förordet till Fanon (1995), utvecklar argumentet till att beskriva hur de inhemska frihetskämpar som kastat av sig det koloniala förtrycket ofta faller i in i den forna förtryckarens roll. Istället för att omdana samhället så övertar de istället de redan etablerade maktstrukturerna. De förvandlas till spegelbilden av sin forna fiende, och den position som kolonisatören har haft gentemot folket består, den har bara bytt ägare. Den nya självständiga staten står således fortfarande i ett beroendeförhållande till den forna koloniala överhögheten och dess värderingar.

Azar (1995) förklarar Fanons kritik mot de tidigare koloniserade som hänger sig åt myten om den egna homogena ursprungskulturen som antas funnits innan de vitas ankomst. Han menar att de som gör sin svarthet till sin politiska identitet accepterar den rasistiska stereotypiseringen av att alla svarta är likadana. Den politiska svartheten i kombination med att göra alla vita likadana innebär att återskapa vad som skulle övervinnas från första början, nämligen rastänkandet, att alla av en viss hudfärg etc. är en enda homogen grupp. Azar (1995) skriver att de intellektuella, som under kolonialismen har stoltserat med sina färdigheter i de

vitas språk och kultur, kommer att göra en djupdykning in i den egna kulturens historia i jakt på en guldålder innan kolonialismens fördärv. Detta sker som en reaktion på kolonialismens förringande av deras egna kultur, och kan ses som ett desperat flykt från den andres kultur in i den egna, där allt historiskt nu har fått ett nytt värde (ibid.).

Enligt Fanon (1995) finns en intim relation mellan den koloniserade människan och kolonisatören. Han diskuterar hur en växelverkan dem emellan håller dem kvar i ett ömsesidigt beroende, där kolonisatörens överhöghet är beroende av den koloniserades erkännande, och den koloniserade internaliserar övermaktens bild av den (färgade) undersåten som djurisk, obildad, ociviliserad och underlägsen. Detta kan kopplas med Jacksons (2011) argument att utvecklingsländerna är ett direkt resultat av industriländernas framväxt. De är två sidor av samma mynt, det vill säga av globaliseringen. U-länderna skapades av imperialismen och existerar inte separat från deras relationer till I-länderna. Jackson fortsätter, med hänvisning till Said (1978), att definitionen av utvecklingsländerna görs av de industrialiserade länderna. Den västerländska representationen av de irrationella och obildade vildarna och österlänningarna i kontrast till den egna kulturens logiska, fredliga och progressiva natur har gått i arv i västerländsk akademi, men har även internaliserats i ”tredje världens” självbild som underlägsen Västvärlden.

Fanon (1995) säger att den svarta människan har två dimensioner; en med andra svarta och en med de vita. Den svarta människan måste anpassa sig själv, bli mer vit, när denne möter vita människor. Denna självklyvning är enligt honom uppenbart ett resultat av kolonialismen. Jackson (2011) skriver i sin tur, med hänvisning till Jackson (2004), att afrikansk personal på västerländska institutioner och företag som verkar i deras länder sade sig kliva ur sin egen kultur när de gick till arbetet, och att de klev tillbaks in i sin egen kultur när de återvände hem.

I fråga om internationella biståndsorganisationers arbete i utvecklingsländer hänvisar Jackson (2011) till en artikel av Briggs och Sharpe (2004) som diskuterar vad som beskrivs som en ny trend att inkorporera inhemska kunskaper för att bemöta problemen så som de framträder i den lokala kontexten. Hon förklarar att denna trend är en följd av misslyckade utvecklingsinsatser som planerats helt efter

en västcentrerad förståelse, där det västerländska vetenskapliga perspektivet var normerande och lokala initiativ som avvek från normen om hur arbetet skulle se ut kunde stöta på förhinder. ”Utveckling” innefattade därför enligt Jackson (2011) även att likrikta lokala initiativ med den "universella" vetenskapliga kunskapen vars legitimitet vilar på geopolitiska maktförhållanden.

Det finns dock en debatt kring hur pass intresserade västerländska organisationer egentligen är av lokal kunskap i länder där de verkar. Jackson (2011) skriver att frågan är huruvida de kommer att lyssnas till kunskaper som inte kan uttryckas i formella vetenskapliga termer och som inte talar i enlighet med de västerländska forskarnas erfarenheter. Med hänvisning till Briggs och Sharpes (2004) artikel talar hon om Världsbankens försök att inkorporera inhemsk kunskap i planeringen av sina biståndsprojekt, vilka enbart sträcker sig till att komplettera redan etablerad praxis med mindre bidrag från den lokala kulturen. De lokala kunskaperna ska med andra ord bara fungera som ett tillskott till hur saker redan görs och tillåts inte att utmana eller kritisera de etablerade kunskaperna.

Dessa internationella organisationer har enligt Jackson (2011) en stark påverkan på lokala organisationers policy eftersom de helt enkelt kan välja att sluta finansiera organisationer som avviker från deras riktlinjer, vilket försätter lokala organisationer i en beroendeställning i förhållande till de internationella organisationerna och deras värderingar. Hon menar att det är omöjligt att studera relationen mellan det globala och det lokala utan att anlägga ett maktperspektiv. På den internationella arenan finns det starkare och svagare aktörer där den starkes makt legitimerar dennes värderingar och handlingssätt. Hon förklarar ur en postkolonial synvinkel att den globala västerländska ideologin kommer att internaliseras och ses som den riktiga av de lokala aktörer som implementerar den västerländska policyn. Det kan liknas med de tidigare nämnda beroendekomplexen mellan koloniserad och kolonisatör samt mellan Västvärlden och den så kallade tredje världen.

3.2 Intersektionellt perspektiv

Crenshaw (1991) behandlar i sin artikel de problematiska konsekvenserna av att hantera etnicitet och kön som uteslutande kategorier. I en amerikansk kontext menar hon att det ensidiga ramverk som varit dominerande i

antidiskrimineringslagstiftningen har vidmakthållit denna tendens. Hon menar att kön och etnicitet har behandlats som två separata diskrimineringsgrunder vilket har producerat en bild av underordning som ett enkategoriskt missgynnande, det vill säga antingen på grund av sin etnicitet *eller* på grund av sitt kön. I sin analys sätter hon den svarta kvinnan i centrum för att belysa hur multidimensionaliteten av den svarta kvinnans upplevelser förvrängs vid dessa ensidiga analyser.

Att behandla olika typer av underordning som enkategoriska missgynnanden leder enligt Crenshaw (1991) till att upplevelserna av diskriminering blir begränsade till de mest privilegierade medlemmarna inom grupperna, såsom svarta män i kategorin etnicitet eller vita kvinnor i kategorin kön. Vidare menar hon att en sådan ensidig analys utesluter exempelvis den svarta kvinnans upplevelser av diskriminering då den inte reflekterar interaktionen mellan kategorierna etnicitet och kön och därför inte ser till det dubbla förtryck som den svarta kvinnan lider under. Fokuseringen på de mest privilegierade medlemmarna inom gruppen leder till marginalisering av de som även lider under flera andra former av förtryck. Detta förvränger analyserna av rasism och sexism då föreställningarna om etnicitet och kön grundar sig på upplevelser som enbart representerar en del av ett långt mer komplext fenomen. Att inte reflektera över interaktionen mellan olika kategorier leder med andra ord till att de som lider under multidimensionellt förtryck exkluderas. Hon menar att den intersektionella upplevelsen är större än summan av delarna och att det krävs ett intersektionellt perspektiv för att kunna belysa sättet som de som lider under flera former av förtryck är underordnade.

Det intersektionella perspektivet vidareutvecklas av Hancock (2007), som i sin artikel beskriver dess angreppssätt i studierna av kategorier som kön, etnicitet, klass, sexuell orientering och andra kategorier av olikhet. Hon menar att det intersektionella perspektivet erkänner betydelsen av flera kategorier och ger därmed en vidare förklaring och förståelse än en analys av enbart en kategori. Eftersom det intersektionella perspektivet inkluderar flera kategorier åskådliggör det hur kategorier interagerar med och genomskär varandra. Kategorier som kön, klass, etnicitet och andra kategorier av olikhet förutsätts inom perspektivet vara av lika stor vikt och det finns därför ingen kategori som kan anses vara primär. Relationen mellan kategorierna är inte bestämd på förhand utan är öppen för diskussion.

Enligt Hancock (2007) ses inte kategorierna som statiska och oföränderliga över tid, utan som dynamiska interaktioner mellan individuella och institutionella faktorer. Medlemmarna inom en och samma kategori ses inte som en homogen grupp utan en grupp med inomkategorisk mångfald där medlemmarna skiljer sig åt på betydande sätt. Hon beskriver i likhet med Crenshaw (1991) hur upplevelserna av marginalisering ofta begränsas till de mest privilegierade medlemmarna inom gruppen, vilket leder till förtryck av de multidimensionellt förtryckta. Även McCall (2005) belyser utifrån den intrakategoriska komplexiteten olika kategoriers inomkategoriska mångfald. Hon menar att upplevelser kan skilja sig åt avsevärt för olika undergrupper inom en och samma kategori.

Ur ett intersektionellt perspektiv kan man enligt Hancock (2007) integrera individnivå och institutionell nivå inom en och samma analys. Hon menar att intersektionalitet identifierar ideologier, kulturer, sociala institutioner, byråkratiska hierarkier samt interpersonella relationer vilka alla utgör fält inom vilka kategorier som kön, klass, etnicitet och andra kategorier eller traditioner av olikhet interagerar i skapandet av samhället.

4. Metod

I följande kapitel kommer vi att ge en noggrann redogörelse för vårt tillvägagångssätt under undersökningens samtliga moment. Syftet med detta är att ge vår undersökning en transparens för att säkerställa reliabiliteten. Läsaren kan därmed se hur vi har gått tillväga under de olika momenten vilket möjliggör en upprepning av undersökningen för den som så önskar.

4.1 Metodval

Vi anser i enlighet med Bryman (2011) att valet av forskningsmetod bör vägledas av undersökningens syfte och frågeställningar. Kvalitativ forskning är en tolkande metod där fokus ligger på ord (ibid.). Eftersom den kunskap vi vill nå genom vår undersökning handlar om subjektiva uppfattningar hos våra respondenter och dessas vidare innebörd, vilket är en fråga om tolkning, har vi valt att använda oss av kvalitativ metod.

Begreppen deduktion och induktion är enligt Bryman (2011) två olika sätt att närma sig den empiriska verkligheten. Det deduktiva angreppssättet utgår från teori vid utformningen av forskningsfrågor. Teorin och de antaganden som görs utifrån denna ligger till grund för utformningen av datainsamlingen. Det induktiva angreppssättet innebär däremot att i möjligaste mån gå in i datainsamlingen med ett öppet sinne och att teorival görs i efterhand med vägledning av vad man funnit vid datainsamlingen (ibid.). Vårt vetenskapliga angreppssätt är varken renodlat deduktivt eller induktivt, utan snarare en växelverkan mellan dessa två ytterligheter. Detta angreppssättet brukar enligt Le Duc (2011) kallas abduktion. Detta stämmer väl in på vårt tillvägagångssätt. Innan vi påbörjade datainsamlingen studerade vi teorier och tidigare forskning som underlag för utformningen av vår undersökning, för att efter genomförd datainsamling återanknyta det insamlade empiriska materialet till teorin och den tidigare forskningen.

4.2 Litteratursökning

I vår litteratursökning använde vi oss framför allt av ProQuest Social Sciences och Social Sciences abstracts, Supersök, Google Scholar och Libris. De sökord vi

använde oss av var trafficking, ”sexual trafficking”, Africa, ”East Africa”, Uganda, ”modern slavery”, ”anti-trafficking work”, ”commercial sex work”, ”human trafficking”, människohandel, ”sexuell trafficking”, ”fighting trafficking”, women, girls, men och boys. Vi sökte efter dessa ord och fraser i olika kombinationer på de olika databaserna för att få så många relevanta träffar som möjligt. I flera fall fann vi intressanta texter i källhänvisningar till olika rapporter och artiklar som vi inte hittade genom nämnda sökmotorer, men som vi lyckades få fram via Google. Vi har även via Google sökt fram olika index för att få en bild av situationen i Uganda i sin helhet.

4.3 Urval

Genom att en av oss gjorde sin verksamhetsförlagda utbildning i Uganda på ett av Uganda Youth Development Links (UYDEL) stadscenter hade vi redan en etablerad kontakt i landet. UYDEL arbetar med trafficking på nationell nivå och har många samarbetspartners inom fältet. Efter att ha bestämt oss för att ha uppfattningar om sexuell trafficking i Uganda som tema för vår uppsats frågade vi en av UYDELs chefer om hjälp med att finna respondenter med ett stort inflytande på arbetet mot trafficking i Uganda, både inom statliga myndigheter och NGO:s, varpå vår kontakt föreslog ett tiotal aktörer som arbetar med traffickingfrågor på hög nivå.

Eftersom vår kontakt på UYDEL gav oss access till respondenterna har vi använt oss av ett så kallat snöbollsurval. Ett snöbollsurval innebär enligt Bryman (2011) att man genom kontakt med ett fåtal personer relevanta för undersökningen etablerar kontakt med potentiella respondenter. Snöbollsurval är en form av bekvämlighetsurval vilket ofta används om de respondenter man söker kontakt med är svåra att nå på annat sätt (ibid.). Det faktum att UYDEL stod bakom vår undersökning gjorde troligtvis att många av deras samarbetspartners blev intresserade av att delta, och vi inser att vi troligtvis inte skulle kunnat genomföra denna typ av undersökning utan detta stöd. Eftersom UYDEL samarbetar med samtliga respondenters organisationer gav detta oss tillgång till de tilltänkta respondenternas mailadresser och telefonnummer vilket gjorde att intervjuerna kunde planeras in och genomföras på relativt kort tid.

Vi anser att vi genom snöbollsurvalet lyckades få lämpliga respondenter för vår undersöknings syfte, men detta var något som var bortom vår kontroll eftersom urvalet primärt utfördes av vår kontakt på UYDEL. Vi var med och utformade urvalet av respondenter, men de som fanns tillgängliga var av naturliga skäl begränsade till vidden av vår kontakts nätverk. Vi anser att vår grupp av respondenter är representativ för undersökningens syfte eftersom vi har med högt uppsatta personer inom arbetet mot trafficking, och det inom gruppen finns en jämn fördelning av statligt anställda och anställda på NGO:s.

Vår intention var att ha åtta till tio respondenter i vår undersökning. Efter ett möte med vår kontakt skickades mail till totalt tolv personer som vi började korrespondera med för att boka in intervjutillfällen. Totalt genomfördes nio intervjuer. Bortfallet berodde på att några tilltänkta respondenter hade svårt att ge klara besked om tid och plats och att den tid vi avsatt för datainsamling var begränsad. Sett i efterhand var nio intervjuer lagom många för vår undersöknings omfattning. Det slumpade sig även så att vi fick en jämn könsfördelning hos respondenterna.

4.4 Presentation av respondenterna

För att skydda respondenters anonymitet så benämns de under olika alias i undersökningens resultatdelar. Målet är att dessa alias både ska försäkra oss om att undersökningen lever upp till konfidentialitetskravet men även att de gör materialet tillgängligt för läsaren genom att illustrera vem som är vem och vilken typ av organisation de representerar. Vi ska här kort presentera de olika respondenterna så utförligt som konfidentialiteten tillåter för att ge läsaren en bild av vilka det är som talar i undersökningen.

Ngo1

Denna respondent, som är advokat och arbetar för en organisation som inriktar sig på att ge utsatta kvinnor och barn tillgång till juridiskt stöd, arbetar med juridisk rådgivning samt med internutbildningar inom rättsväsendet som syftar till att stärka kvinnor och barns ställning. Respondenten är dessutom samordnare för ett nationellt projekt som vi i undersökningen kallar *den gemensamma insatsen mot barntrafficking.* Respondenten förvaltar över projektets ekonomiska resurser och ansvarar för information och utbildning på nationell nivå.

Ngo2

Denna respondent är programansvarig på Uganda-avdelningen för en panafrikansk organisation som inriktar sig på värna om barns rättigheter. Organisationens avdelningar verkar i uppemot 30 afrikanska länder. Respondentens uppgifter i *den gemensamma insatsen mot barntrafficking* omfattar att informera och utbilda på lokal nivå.

Ngo3a

Denna respondent arbetar för en rikstäckande organisation som inriktar sig bland annat på rehabilitering av ungdomar som utsatts för trafficking. Det är den enda organisationen av sitt slag som kan tillhandahålla denna typ av insatser i Uganda. Respondenten arbetar som programansvarig på organisationen. Organisationen är ansvarig för rehabiliteringsarbetet i *den gemensamma insatsen mot barntrafficking*.

Ngo3b

Respondenten arbetar för samma organisation som *Ngo3a.* Respondenten är organisationens vice direktör och representerar även civilsamhället i *den nationella arbetsgruppen mot trafficking* (se respondent *SO* nedan)

F

Denna respondent forskar inom socialt arbete och social administration, undervisar även på masternivå samt koordinerar forskningsprojekt. Respondenten är ansvarig för att utvärdera *den gemensamma insatsen mot barntrafficking* och för att göra efterforskningar till projektet.

SO

Respondenten är högt uppsatt inom den ugandiska polisen och arbetar som den nationella samordnaren av insatser mot trafficking. Respondenten är sedan 2014 ordförande i *den nationella arbetsgruppen mot trafficking* som ligger under inrikesministeriet.

SUE

Denna respondent är en polisofficer som leder en speciell utredningsenhet mot trafficking. De respondenter som arbetar med utredning och åklagararbete får sina

fall från denna enhet. Respondenten arbetar även med medvetandegörande om trafficking på lokal nivå.

UM

Respondenten arbetar för utrikesministeriet med frågor som rör ugandiska medborgares välbefinnande när de befinner sig utomlands. I samarbete med andra lokala organisationer samt ugandiska ambassader utomlands utför de räddningsarbete av traffickingoffer. Respondenten vidarebefordrar även offren till lämpliga rehabiliteringsinstanser. Respondenten har varit en medlem av *den nationella arbetsgruppen mot trafficking* sedan dess grundande.

SÅ

Denna respondent arbetar som statsåklagare för den avdelning av Ugandas högsta domstol som arbetar med internationell brottslighet, i samarbete med Internationella brottsdomstolen som har sitt huvudkontor i Haag. Respondenten arbetar som åklagare och utredare av brott som är av internationell betydelse såsom internationell trafficking, men även med terrorism, folkmord och brott mot mänskligheten.

4.5 Datainsamling

Vi valde att använda oss av semistrukturerade intervjuer som metod för datainsamling. Eftersom vår undersöknings tema är subjektiva uppfattningar samt tolkningar av dessa ansåg vi att detta var den bästa metoden för att få våra frågeställningar besvarade. En semistrukturerad intervju innebär enligt Bryman (2011) att den som intervjuar använder sig av en intervjuguide som innehåller en lista av förhållandevis specifika teman. Vår intervjuguide innehöll tre huvudteman: organisation, fält och arbete samt frågor om den enskilda praktikerns uppfattningar (se bilaga 2). Eftersom vi vid intervjuguidens utformning ännu inte visste vilka respondenter vi skulle få till studien försökte vi göra en intervjuguide som kunde användas flexibelt efter behov beroende på vem vi skulle intervjua.

Den semistrukturerade intervjun kan enligt Bryman (2011) även innehålla följdfrågor som inte ingår i den på förhand skrivna intervjuguiden om de anknyter till de ämnen som behandlas. Vi utgick från intervjuguiden vid intervjutillfällena och kompletterade med följdfrågor och förtydliganden för att bygga vidare på

teman som togs upp av respondenterna. När vi påbörjat vår datainsamling märkte vi att vissa formuleringar kunde förbättras och att vissa återkommande följdfrågor kunde inkorporeras i intervjuguiden. Vi gjorde därför några mindre korrigeringar och tillägg under datainsamlingsprocessen. Utformningen av vår intervjuguide har således varit kumulativ.

Vi medverkade båda två vid samtliga intervjutillfällen och ledde intervjuerna växelvis. Vi spelade in samtliga intervjuer med våra mobiltelefoners ljudupptagningsprogram, två stycken för att gardera oss för tekniska missöden. Den av oss som inte ledde intervjun förde anteckningar. Intervjuerna varade i mellan trettio och fyrtiofem minuter. Vi valde att transkriberade intervjuerna i sin helhet för att inte missa någonting väsentligt.

Vi anser att datainsamlingsmetoden var adekvat för vår undersöknings syfte. Vårt empiriska material lämpade sig väl för den typ av analys som vi hade i åtanke. Vi diskuterade huruvida vi skulle avsluta datainsamlingsprocessen med en uppföljande fokusgruppsintervju med respondenterna eller att skicka ut transkriberingarna till respondenterna för kommentarer och kompletteringar, men insåg att detta skulle vara ogenomförbart på grund av vår tidsram och respondenternas fullbokade scheman.

4.6 Bearbetning av data och analysmetod

Vi valde att genomföra och presentera resultatsammanställningar och analyser separat. Eftersom vårt empiriska material är relativt omfattande ville vi presentera det på ett sätt som gör det tillgängligt för läsaren. Genom att låta analyserna komma senare ges läsaren möjlighet att läsa resultatet från början till slut och bilda en egen uppfattning. Ytterligare ett skäl till att resultat- och analysdelar presenteras separat är att det gav oss möjlighet att gå djupare in i analysen utan att behöva göra avbrott för citat.

Vi valde en tematisk analysmetod eftersom vi ansåg att det var den lämpligaste metoden för att besvara våra frågeställningar. Den tematiska metoden hjälpte oss att reducera vårt relativt omfattande empiriska material. Vi valde att tematisera materialet utifrån vår undersöknings tre frågeställningar för att hålla oss konsekventa till undersökningens syfte. Vi har valt att kalla våra tre teman

Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem, Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking och *Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta*.

Vi inledde bearbetningen av vår data med att koda hela vårt utskrivna empiriska material efter våra tre teman med en färgkod för varje tema. Vi kodade varje tema var för sig, ett för varje genomgång av materialet, och vi gjorde båda två detta självständigt för varje temakod för att se om våra respektive kodningar sammanföll med varandra. Detta gjorde vi för att öka vårt resultats reliabilitet. I de fall våra kodningar skiljde sig åt diskuterade vi dessa diskrepanser och kom fram till en kodning som vi båda två godkände.

För att vår bearbetnings- och analysprocess skulle bli så strukturerad som möjligt genomförde vi hela resultatsammanställningen och analysen av varje tema innan vi gick vidare till nästa. Efter att ha fullbordat kodningsprocessen för samtliga teman öppnade vi ett tomt dokument där vi för att få en överblick klistrade in det kodade materialet ur transkriberingarna till temat *Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem*. Vi beslutade oss för att bryta ned temat i fyra underteman för att göra det omfångsrika materialet hanterbart, och att låta dessa underteman återkomma i temats resultatdel för ökad läsbarhet. De underteman vi identifierade var *Orsaker, Offer, Förövare* samt *Syn på viktigaste aspekterna i arbetet mot trafficking,* vilka vi såg som de viktigaste och mest framträdande temana i materialet.

Vi skrev resultatdelen till temat *Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem* som en löpande text, med citat insprängda mellan våra egna förklaringar och sammanfattningar. Vi genomförde vår analys av materialet i två separata steg. Först analyserade vi materialet utifrån våra teorier, därefter analyserade vi materialet utifrån vår tidigare forskning. Vi applicerade samtliga teorier och samtlig tidigare forskning på temats resultat för att få ut så mycket som möjligt ur analysen, men vissa delar var mer relevanta än andra. Samma strategi användes på samtliga teman för att inte missa någonting relevant, men våra olika teman var olika lämpliga för respektive teorier och forskning, vilket gör att de använts olika mycket på olika ställen.

När analysprocessens båda steg var genomförda sammanställde vi resultaten av analysens båda steg och presenterade dem under rubriken *Analys av temat Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem*. Efter att både temats resultatsammanställning och analys var fullbordade gick vi vidare till temat *Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking*. Vi sammanställde empirin i ett separat dokument, skrev resultatdelen i löpande text med citat, utförde tvåstegsanalysen och presenterade analysens resultat på samma sätt som med föregående tema. Skillnaden här var att vi även återanknyter till resultat och analys som tillhör temat *Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem* på de ställen där dessa två teman utgör två sidor av samma mynt.

Vårt sista tema, *Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta* har ingen separat resultatdel eftersom temat speglar resultaten och analyserna av våra två föregående teman och bygger vidare på dessa. Analysen av temat är således avhängig det vi kom fram till i resultatsammanställningarna och analyserna av de första två temana. Vi kodade inledningsvis detta tema separat i det empiriska materialet men när vi skulle genomföra resultatsammanställningen fann vi att det sammanföll så mycket med de andra temana att en separat resultatdel inte var meningsfull. När samtliga resultatsammanställningar och analyser var genomförda gick vi igenom det vi skrivit för att komplettera och försäkra oss om att det fanns en röd tråd genom de olika analyserna.

Slutligen genomförde vi en sorts meta-analys som presenteras under rubriken *Summerande analys*, där vi problematiserar våra resultat och vår undersökning som sådan utifrån den forskningssituation i vilken de tillkommit. Vi återanknyter till resultaten av samtliga temans analyser och sätter dem i förhållande till vilka vi som genomfört undersökningen är och vilken påverkan vi kan ha haft på respondenterna. Vi problematiserar även hur vår undersökning utformats utifrån vår egen kulturella bakgrund och våra egna preferenser.

4.7 Reliabilitet och validitet

Frågor om reliabilitet och validitet handlar enligt Kvale och Brinkmann (2014) om studiens tillförlitlighet. Undersökningens validitet beror på i vilken utsträckning vi

undersöker det vi utger oss för att undersöka. Reliabilitet innebär att vi undersöker det vi utger oss för att undersöka på ett tillförlitligt sätt. Det handlar framförallt om en metodologisk transparens som gör det möjligt att reproducera resultatet (ibid.). Vi har genom en noggrann redogörelse för vårt tillvägagångssätt under samtliga delar av processen försökt att göra undersökningen så transparent som möjligt.

För att säkerställa undersökningens reliabilitet och validitet har vi båda deltagit vid samtliga intervjutillfällen. I analysprocessen kodade vi dessutom båda två samtliga intervjuer var för sig. Vi anser att detta stärker tillförlitligheten då tolkningarna inte utgörs av enbart en persons förståelse. Eftersom vårt empiriska material är omfattande gjorde vi en avvägning i presentationen av resultatet där vi valde att sammanfatta vissa delar av respondenternas uttalanden för att undvika upprepningar. För att öka läsbarheten valde vi att korrigera vissa av citaten. Vi har enbart gjort mindre justeringar och har inte ändrat betydelsen av respondenternas utsagor. Vi valde att göra tematiseringen av materialet utifrån våra frågeställningar för att säkerhetsställa att undersökningen är konsekvent med det vi utger oss för att undersöka.

Vår undersökningsprocess har skett i dialog med varandra där vi diskuterat de tolkningar och uppfattningar som inte varit överensstämmande. Vi valde att avsluta kapitlet *Resultat och analys* med en meta-analys för att problematisera faktorer som kan ha påverkat resultatet och reflektera över forskningssituationen som vårt empiriska material tillkommit i, vilken vi anser ger en transparens som stärker vår undersöknings tillförlitlighet.

4.8 Generaliserbarhet

Kvalitativa undersökningar är enligt Kvale och Brinkmann (2014) svåra att generalisera eftersom det rör sig om enskilda personers utsagor och tolkningar av dessa. Vi är medvetna om att detta innebär att vår undersöknings resultat är svårgeneraliserade eftersom de handlar om människors subjektiva uppfattningar.

Eftersom det inte gjorts någon liknande studie på det här ämnet i en ugandisk kontext går det inte heller att jämföra resultatet med liknande undersökningar. Då det inte finns någon forskning som är direkt överensstämmande kan vi enbart

jämföra med angränsande forskning. Målet med vår studie har inte varit att få ett generaliserbart resultat, men vi tycker ändå våra resultat kan stärkas av den angränsande forskningen även om den inte handlar om samma specifika tema.

4.9 Etiska överväganden

Samhällets medlemmar har enligt Vetenskapsrådets (u.å.) forskningsetiska principer ett berättigat krav på integritet och att skyddas från otillbörlig insyn i sitt privatliv till följd av forskningsarbete. Detta grundläggande individskyddskrav beskrivs av Vetenskapsrådet (u.å.) i form av fyra allmänna huvudkrav på forskning som följer nedan.

- *Informationskravet* innebär att respondenterna ska delges vad studien handlar om samt informeras om att deltagandet i studien är frivilligt och att de har rätt att avbryta sitt deltagande när de vill. De ska dessutom få reda på vilka olika moment som studien innehåller.
- *Samtyckeskravet* innebär att respondenterna har rätt att bestämma huruvida de vill delta i studien.
- *Konfidentialitetskravet* innebär att respondenternas personuppgifter ska behandlas med konfidentialitet och att all information om respondenterna ska hanteras på ett säkert sätt.
- *Nyttjandekravet* innebär att de uppgifter som samlats in av respondenterna enbart får användas till det syfte som delgivits dem av forskaren.

Innan intervjuerna genomfördes bad vi respondenterna att läsa igenom och godkänna vår samtyckesblankett där de delgavs information om studien, intervjuns genomförande samt om sekretess och anonymitet. Samtliga respondenter var villiga att delta på de givna termerna och skrev under blanketten. Samtliga forskningsetiska grundkrav behandlades i samtyckesblanketten (se bilaga 1). I de fall som respondenterna hade ytterligare frågor efter genomläsningen besvarade vi dessa innan intervjun påbörjades. Respondenterna kommer att delges undersökningens resultat, vilket de informerades om i samtyckesblanketten. De ljudupptagningar som gjordes vid intervjutillfällena har överförts till våra datorer som har förvarats på ett säkert sätt.

Våra respondenter arbetar inom ett fält där man, med en av responderas ord, rycker pengar ur händerna på kriminella aktörer. De motarbetar internationella brottsnätverk, vilket givetvis medför vissa risker. Vi är därför förpliktigade att skydda respondenternas anonymitet trots att det är offentliga personer som är synliga i media och bland allmänheten. Vissa teman i vår undersökning är på olika vis kontroversiella i ugandisk respektive svensk kontext, vilket gör att vi måste ge en nyanserad och rättvis bild av vad som framkommer i undersökningen.

I vår undersökning har vi övervägt de olika maktaspekterna som finns i mötet mellan oss och våra respondenter. En av dessa aspekter är det faktum att vi kommer från ett land vars regering sponsrar flera av respondenternas organisationer. Vi tycker att detta någonting som är relevant att belysa för att få en bild av undersökningens begränsningar. Detta problematiseras ingående under rubriken 5.6 *Summerande analys*.

4.10 Metodreflektion

När vi satte oss på planet mot Entebbe International hade så vitt vi vet ingen av undersökningens respondenter hört talas om oss eller vår undersökning. Vi hade diskuterat potentiella respondenter med vår kontakt på UYDEL via e-mail veckorna innan avfärd, men vi hade inte haft möjlighet att själva kontakta respondenterna på förhand för att se om de var intresserade av att delta. Hela vår undersökning var så sett något av en chansning som skulle stå eller falla med vår kontakt. Det faktum att vi lyckades få respondenter som så väl passade vår undersöknings syfte kan bara förklaras med det utmärkta stöd som vi fick på plats samt en god portion tur. Snöbollsurvalet fungerade således väl för oss, men det kunde lika gärna ha uppstått en problematisk situation där vi väl på plats i Uganda inte fick kontakt med några personer som var villiga att delta i undersökningen.

Användandet av semistrukturerade intervjuer för att samla in empiri fungerade bra för oss. Samtliga respondenter svarade utförligt på våra frågor vilket bör betyda att de var adekvat formulerade. Vi planerade att göra en pilotintervju för att se om intervjuguiden fungerade men detta blev aldrig av på grund av tidsbrist. Detta utgjorde dock inget problem då intervjuguiden visade sig fungera på ett tillfredsställande sätt. En av våra respondenter är ingen praktiker på fältet utan en forskare vilket gjorde att våra frågor var något trubbiga för denna intervju, men

med några mindre justeringar och följdfrågor genomfördes den ändå med framgång. I efterhand kan vi konstatera att vi underskattade arbetsbördan som det innebär att transkribera och koda nio stycken omfattande intervjuer på engelska under tidspress. Detta var nära att stjälpa våra möjligheter att få klart uppsatsen inom kursens tidsram.

Trafficking av personer i Uganda är ett stort och mångfacetterat problem vilket gör att avgränsningen till att belysa just sexuell trafficking lika väl skulle kunna bytas ut mot att belysa trafficking för andra former tvångsarbete eller trafficking för tvångsrekrytering till rebellarméer. Valet av vårt specifika tema påverkades troligtvis mycket av att det var den typen av trafficking som vi kände till sedan innan. Vi har fått lära oss mycket om andra typer av trafficking genom undersökningens gång och har insett att det finns behov av många olika forskningsprojekt för att ge en heltäckande bild av fältet. Temat sexuell trafficking har dock fungerat utmärkt för oss då det arbetas mycket med dessa frågor just i Kampala eftersom det är dit många personer förflyttas för tvångsprostitution. Andra typer av trafficking är vanligare i andra delar av landet, och de organisationer som arbetar med dessa problem skulle mycket väl kunnat vara otillgängliga för oss på grund av den politiska instabilitet som råder i delar av Uganda.

5. Resultat och analys

I kapitlet som följer presenterar vi resultaten av vår undersökning samt analyserna av dessa resultat. Inledningsvis presenteras resultat och analys av *Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem.* I delen som följer presenteras resultat och analys av *Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking.* Därefter presenteras analyserna av *Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta.* Slutligen presenteras en *Summerande analys* av hela kapitlet som problematiserar vår undersökning.

Vi har valt att fokusera vår analys på det som inte är självklart. Vi anser att väckandet av intressanta frågeställningar är mer givande för vår undersökning än att slå in öppna dörrar med att bekräfta våra förväntningar och vår tidigare forskning med respondenternas utsagor.

5.1 Resultat av temat Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem

Orsaker

Samtliga respondenter uppger att fattigdom är den huvudsakliga orsaken till sexuell trafficking. De är ense om att graden av fattigdom i kombination med begränsade möjligheter till försörjning försätter människor i en desperat situation som gör dem sårbara för trafficking. De är ense om den höga arbetslösheten gör människor benägna att pröva sin lycka någon annanstans, både inom landet och över gränserna.

> So anybody who comes to lure them for a great opportunity, they will basically go [...] this is because they're desperate for an alternative to survive. - Ngo3b

> ...caused the rural-urban migration where some young girls migrate either on their own or they are convinced to migrate to urban centers where they end up being used as sexual objects... - UM

En av respondenterna poängterar att fattigdom har en koppling till utbildning, eller snarare brist på utbildning. Föräldrar har inte råd att betala barnens skolavgifter. Detta medför enligt två andra respondenter, som representerar samma organisation, en sårbarhet för trafficking. Dessa ungdomar saknar kunskaper och färdigheter vilket gör det svårt för dem att få anställning på den ordinarie arbetsmarknaden. Detta gör att dessa ungdomar lämnas sysslolösa vilket i sin tur leder till att deras föräldrar eller vårdnadshavare förväntar sig att de ska börja tjäna pengar för att bidra till hushållet, exempelvis genom att åka till huvudstaden för att arbeta.

> ...unemployment levels for Uganda, especially for the young people. Like you know, we have 50% of our population [that are] young people, and of course half of this population is not employed or cannot find jobs or are out of school for one or three reasons, so they do not have employable skills. - Ngo3b

Att Uganda har en så ung befolkning beror enligt flera av respondenterna på att många har dött i väpnade konflikter och av HIV/AIDS vilket har lämnat många barn föräldralösa och sårbara.

En av respondenterna förklarar att anledningen till att människor i Uganda tvingas migrera för att arbeta har att göra med den ojämna utvecklingsnivån i landet.

> We've had this migration probably because of the wars, but also the fact that some districts are more developed than others. - UM

Även en annan respondent säger att den ojämna utvecklingsnivån driver människor till att migrera, och att det i första hand är huvudstaden som de söker sig till med förhoppningar om bättre möjligheter.

> There [are] some cases that are trafficked from village to village but it's not very common because we receive a lot more from other villages in to central region because this is the hub, this is where they know all the opportunities are. So you find many coming in to Kampala from other areas. - Ngo3b

Samtliga respondenter är ense om att kulturen är en orsak till den sexuella traffickingen. Flera av respondenterna talar om en tendens, framför allt bland unga, att vilja tjäna snabba pengar och en allmän uppfattning om att gräset är grönare på andra sidan. En respondent förklarar att en av orsakerna till att sexuell trafficking är så utbrett är den allmänna acceptansen i samhället. Enligt

respondenten ser människor detta hända dagligen men ingriper inte eftersom de är vana att se det hända och att många inte ens är medvetna om att det är olagligt. En av respondenterna framhåller att Uganda är ett patriarkalt samhälle där pojkar prioriteras.

> We also have a patriarchal kind of society here within Uganda. Parents will commit, save funds to paying [school] fees, save to the boy child as opposed to the girl child. - SÅ

Att migrera för försörjningsmöjligheter är enligt respondenterna djupt rotat i de lokala kulturerna. De nämner att det i Karamojadistriktet i nordöstra Uganda finns en tradition av att migrera mellan betesmarker för djurhållningens skull, men även en tradition av att sända bort sina barn för att bidra till familjens överlevnad. Det råder dock delade meningar bland respondenterna om vilken påverkan stamtillhörighet har på människors utsatthet. Vissa respondenter säger att alla ugandier är lika sårbara medan andra respondenter säger att det finns en markant skillnad och att stammarna i de nordostliga distrikten är mycket sårbarare för trafficking. Ytterligare en kulturell aspekt som framhålls av en av respondenterna är traditionen av tidiga tvångsäktenskap, vilket enligt respondenten i laglig mening är detsamma som sexuell trafficking.

> In the case of early marriage, early and forced marriage is very rampant, especially in Ugandan pastoralist communities like Karamoja, where they are taken from point A to point B for marriage purposes. - Ngo2

Statens svaghet är enligt några av respondenterna en av orsakerna till att sexuell trafficking kan fortgå. Statens oförmåga att övervaka och kontrollera de platser där sexuell trafficking och prostitution äger rum innebär enligt en av respondenterna att förövarna kan arbeta ostört. Trots att det sedan 2009 finns en lag mot trafficking av personer är dess implementering enligt samtliga respondenter fortfarande begränsad. De menar att kunskapen om lagen är nästintill obefintlig bland stora delar av befolkningen, och även bland poliser och domare. Det korrupta rättssystemet gör att förövare går fria och kan fortsätta sin verksamhet.

> I mean you can do whatever you want at any one time, and the law will not get you, you know. And maybe if the law caught you, you will find ways of bribing your way out, and you find yourself out of jail. - Ngo3a

Flera respondenter kopplar samman sexuell trafficking med globaliseringen. Efterfrågan på att köpa sexuella tjänster hos turister ses av en respondent som en bakgrund till den nuvarande traffickingindustrin.

> It evolved from sexual tourism, from tourism.. and now having girls being trafficking for sexual exploitation. Because the tourists may not come in every day, but the male clients who are in some of the bars will always be there, almost daily, and they are more reliable and they are available. - Ngo3a

Offer

Som tidigare nämnt är samtliga respondenter ense om att fattigdom är den viktigaste orsaken till trafficking. Samtliga beskriver offren för sexuell trafficking i första hand som personer som kommer från en fattig eller mycket fattig bakgrund.

> Poverty yes, on the part of the girl, on the part of the girls who is being trafficked because the family is not doing good, the family is not so good and their well-being is not so fine. - Ngo3a

Föräldralöshet ses som intimt sammankopplat med fattigdom.

> ...orphanhood, poverty, all these things really. There's a way they come together and, and especially the girl child becomes very susceptible, becomes very prone to become a victim of sexual trafficking. - Ngo3a

Offren för sexuell trafficking beskrivs framför allt som unga kvinnor av samtliga respondenter.

> It's young ladies. Basically it is young ladies. - SO
>
> Mostly females, they're ninety nine percent females. - SUE
>
> I've said if I'm to, if I'm asked 'Who is more affected?'. Girls, okay. - F

När vi ställde frågan huruvida det även förekommer sexuell trafficking av pojkar och män var flera respondenter tveksamma.

> What we are mainly seeing are the female groups because females one: it's the females who mainly attract clients when it comes to the entertainment industry. It's mainly females who attract clients. It's very hard to bring a male to attract another male client because most of the clients of the industry are mainly men, you

> understand? So the male get attracted to the female. So the females find themselves now more prone to be victims of sexual trafficking. Maybe it could be, maybe on a smaller extent, maybe you can see some boys who could be trafficked for sexual exploitation. If they are they there, they could be really very few. If at all they are there, those could be very few. - Ngo3a

> I know it is there but I haven't experienced sexual trafficking of males. - UM

Endast en av respondenterna nämnde sexuell trafficking av pojkar utan att vi frågat specifikt om det.

> This could be girls but we also seeing a number of boys. It's not only girls per se. Of course sexual molestation [is] taking all forms. - SÅ

En av respondenterna förklarade att flickor som utsatts för sexuell trafficking oftast väljer att inte berätta om detta utan säger att de blivit traffickade för andra former av tvångsarbete. När vi frågade respondenten om detta även gäller för pojkar som utsatts för sexuell trafficking fick vi följande svar:

> No. The young boys, I think they would tell. It's labor, basically labor, those we've had. - SUE

En av respondenterna gav en möjlig förklaring på varför det kan tänkas att pojkar som utsatts för sexuell trafficking inte syns, vilket står i kontrast till ovan nämna förklaring.

> It's possible that it happens to the young boys and men but because of, you know, in a way it implicates them in a offense. They would be viewed as... you know... their sexual orientation comes into question and things like that, so I think they withhold the information. In so much to also protect their own identities because they would be misunderstood by society. - Ngo1

Respondenterna var i stort sett eniga om att sexuell trafficking i första hand berör unga människor.

> If you look at the ages which are involved in sexual trafficking, you find it is between eighteen or seventeen to thirty years. At most to thirty years. - UE

Några respondenter nämnde dock att det rör sig om flera olika åldersgrupper.

> Even in our program targets children, we found that sexual trafficking cuts across, you know, the age groups. There are

> children, there are youth and then there are the older people, like me. - Ngo1

Flera av respondenterna beskriver offren som lågutbildade och i vissa fall även analfabeter.

> Usually it's girls who are less educated, P7 dropouts, primary seven dropouts, who are usually engaged in these activities. - F
>
> Most of them are illiterates. - SUE

Flera av respondenterna säger dock att även personer som har haft möjlighet att utbilda sig faller offer för sexuell trafficking på grund av det svåra ekonomiska läget.

> A number of them I think are graduates. Other they finish school, look for jobs for one, two, three years. See nothing coming up, so they, they become so vulnerable and easily get trafficked. - SÅ

Som tidigare nämnt råder det delade uppfattningar om huruvida stamtillhörighet har en påverkan på huruvida en person är sårbar för trafficking. Några av respondenterna framhåller personer från Karamojadistriktet i nordöstra Uganda.

> Karamoja has not been really affected by war, but for quite some time it’s been one of the poorest districts and they use not to see the value of education so most of them are not educated. - SÅ

Andra menar att stamtillhörigheten inte spelar någon större roll för huruvida en person är sårbar för sexuell trafficking.

Förövare

De flesta respondenter talar om att personer inom underhållningsindustrin såsom barägare och diskoteksägare vill locka kunder till sina lokaler med hjälp av unga kvinnor. Flera respondenter säger att unga kvinnor arbetar som bartenders, servitriser och dansare på dagen och kvällen, men att de tvingas sälja sex till manliga kunder på natten. Ägarna till barerna, diskoteken och restaurangerna fungerar som de unga kvinnornas hallickar.

Samtliga respondenter talar om att förövarna i många fall kan vara offrens egen släkt och familj. Som tidigare nämnts så finns det enligt flera av respondenterna en kultur kring att sända bort sina barn för att bidra till hushållets ekonomi. En av

respondenterna förklarar att en del familjer har så många barn att föräldrarna inte har råd att försörja alla, utan väljer att sända bort ett eller flera av dem.

Att förövarna i vissa fall är personer i samma ålder och från liknande bakgrund som offren själva är enligt en av respondenterna en ny trend. Flera av respondenterna säger att personer som tidigare varit offer för trafficking går i sina förövares fotspår då stigmatiseringen från lokalsamhället gör det svårt för dem att hitta ett annat sätt att försörja sig på.

> ...one was trafficked as a young person for sex trafficking, and as they practice the sex trafficking they learn how to act like the pimps. So they become the actual links now to other pimps within the communities and link other young people to those opportunities or to those cases, situations where they are being trafficked. These are the same people who will now start thinking like pimps and then traffic other young people within the villages, because now this is the only way that they can survive. - Ngo3b

Flera respondenter säger att olicensierade bemanningsföretag är inblandade i sexuell trafficking. De uppger att företagen rekryterar personer för att arbeta som hushållerskor, städerskor, hårfrisörskor och kassapersonal i mataffärer, men att de väl på plats blir sexuellt exploaterade. Flera av dessa företag sänder människor över gränserna, både inom Afrika och till Mellanöstern och Östasien.

En av respondenterna framhåller att de licensierade bemanningsföretagen som är tillåtna av staten att exportera arbetskraft är pålitliga och tar ansvar för sina anställda utomlands, och att personer som vill åka utomlands för att arbeta bör vända sig till dem för att undvika att utnyttjas. En annan respondent säger dock att även de licenserade bemanningsföretagen är inblandade i sexuell trafficking.

> We have registered companies, it's registered companies which have been registered to export. And for quite some time we've been overlooking, you know, their role in human trafficking, because they are licensed to export labor, but what we are finding out now [is] that more often than not they know that this girls are going say going to Kuwait and get, you know, sexually abused but they go ahead. So I think even the registered companies to an extent are perpetrators. Not all but we're seeing some. - SÅ

Flera av respondenterna säger sig vara säkra på att den sexuella traffickingen styrs av stora underjordiska nätverk där förövare utför olika uppgifter som en kedja av

mellanhänder, från platsen där personen övertalas eller tvingas att resa från till den slutgiltiga destinationen som kan vara i en annan del av världen.

> So there is a network [...] some of it could also involve some of the pimps, at times the local leaders, at times even the transport industry. There could even be drivers, even bus conductors who are known to be perpetrators of some of these vices [...] So that's why I'm saying that there is a well-knitted network, there is a network of people, the way they connect their activities. It's very hard to detect them, very hard to see them, but we know they are there. - Ngo3a

> Of course that thing of perpetrators a bit vague because [...] it's a process, okay, it's not an event [...] it's usually a process that has so many actors involved. - F

Endast en av respondenterna sade sig inte känna igen att sexuell trafficking skulle bedrivas av organiserade kriminella nätverk.

> We haven't heard of these big organized mafia network in Uganda that are trafficking people. - Ngo2

En av respondenterna poängterar att de som gör sig skyldiga till sexuell trafficking och de som köper sexuella tjänster är män.

> Most of the perpetrators of trafficking are men [...] So it's very rare that you can see a woman moving to the front, to the stage, and then saying 'I need this boy to sleep with' - Ngo3a

Flera respondenter nämner att utländska turister finns bland förövarna.

> Some foreigners come here and buy sex, yes. And that's why you find that a numbers of tourist areas, tourist attraction areas where there are very many tourist who always get a number of these young girls in, you know, being used. - SO

Syn på viktigaste aspekterna i arbetet mot trafficking

På frågan om vilka aspekter av arbetet mot sexuell trafficking som respondenterna anser viktigast svarade samtliga prevention. Flera pratade om att medvetandegöra allmänheten om sexuell trafficking.

> So you asked the most important? It is prevention really, for me. - Ngo2

> In some instances you find that the people participate in trafficking of persons, of children, out of ignorance. So it calls upon me to go

> to those people, tell them what they are doing is wrong, change their mindsets. And if they can't change their mindsets, the law does it also. - Ngo2

> So if we sensitize the people at all levels [...] big massive awareness, even a road shows on trafficking awareness and sexual crimes, it would help a lot. - UM

> We just need to intensify on sensitization. People should be sensitized, they should know that there are companies, because most people don’t even know that there are companies that take people abroad to work, generally. - SUE

> Prevention, education is very key. If we have a lot of prevention, education, especially targeting the young people who are most vulnerable, I think we can make headway in fighting human trafficking because then people will be able to detect, to know that this is a form of human trafficking, and then they would be able to report and respond effectively. - Ngo3b

Andra respondenter talar om prevention i termer av att utbilda personal inom polisen, rättsväsendet, NGO:s, politiker etc. om sexuell trafficking som fenomen och om lagen mot trafficking av personer.

> I think we need to do a lot of education if we are to do prevention [...] most important aspects are 'how do we prevent young girls and boys from becoming victims of trafficking'. That should be our main starting point. Anything else comes secondary. - Ngo3a

> First of all sensitization on the law but also investigation and prosecution. - SÅ

Slutligen så menar två av respondenterna att arbetet med att ge människor en dräglig tillvaro är avgörande för att förebygga sexuell trafficking. Att ge offren för trafficking en möjlighet till att återuppbygga sina liv ses av en av respondenterna som en form av preventionsarbete.

> To first of all identify the victims and them being able to support those victims in a sustainable way. It's very important because, it is, so they don't go back to the same cycle. And it is very important because when they are not there even the people who want to buy are not there. The criminals will reduce. So we want to control the supply. Control the supply of the victims is the most important issue, and so that's why we want to increase the awareness, we want to increase the opportunities, survival opportunities, so that victims, people, would be-victims are not forced into situations where they end up being used by the criminals. - SO

> I told you the main cause is poverty, so the main thing that you can do to address this is addressing issues of economy in the household [...] It's vague, it difficult, it's complex but it's the only thing you can do to, to address issues of trafficking. - F

Summering

Orsakerna till sexuell trafficking är enligt respondenterna framför allt fattigdom och desperation hos utsatta grupper av befolkningen, samt kulturella faktorer som uppmuntrar till migration. De talar även om institutionella faktorer såsom det bristfälliga rättsväsendet och statens ointresse för att bekämpa sociala problem. Vår undersöknings respondenter har en homogen bild av vilka personer som utsätts för sexuell trafficking. Det rör sig enligt dem om unga kvinnor från fattiga familjer på landsbygden som förs till Kampala eller utomlands. De reser under falska premisser att arbete väntar dem på plats. Vissa reser vetandes att de ska arbeta med prostitution, men ingen reser med insikt om de faktiska förhållandena som väntar.

Bilden av förövarna är bredare än den av offren. Det kan röra sig från allt mellan de egna föräldrarna och andra närstående till lokala barägare och hallickar ända till internationella brottssyndikat. Uppfattningen är att köparna av sexuella tjänster är män.

De insatser mot trafficking som diskuteras mest är olika former av preventivt arbete. Genom att informera allmänheten om att detta är någonting som pågår i stor skala och att lära dem att se farorna när de möter dem hoppas man att kväsa traffickarnas framgångar. Även utbildning av berörda tjänstemän är nödvändigt för att insatserna ska vara effektiva. Återanknutet till samtliga respondenters bild av huvudorsaken till sexuella trafficking, det vill säga den utbredda fattigdomen, talar två respondenter om att möjliggöra ett bättre liv för Ugandas befolkning som den viktigaste åtgärden.

5.2 Analys av temat Respondenternas syn på sexuell trafficking som socialt fenomen/problem

I det empiriska materialet nämner respondenterna många olika orsaker till sexuell trafficking, men i beskrivningarna av vilka som faller offer för sexuell trafficking

nämns nästan uteslutande unga kvinnor. Även Pearson (2003) och COPTIP (2015) skriver att majoriteten av de som faller offer för trafficking är kvinnor och barn. Med undantag för en respondents utsaga är de orsaker till fenomenet som beskrivs av respondenterna inte direkt knutna till kategorin kön och ger därmed ingen vidare förklaring till varför kvinnor är mer utsatta än män. Det är enbart en av respondenterna som nämner den patriarkala samhällsstrukturen som en orsak till sexuell trafficking. Vidare uppger respondenten att det är ett vanligt förekommande fenomen att spara pengar för att betala pojkars skolavgifter men inte flickors. Denna bild överensstämmer med GDI (2014) som redogör för en ojämlikhet mellan könen samt att män i genomsnitt går två år längre i skolan än kvinnor. Ojämlikheten mellan könen är enligt Pearson (2003) en anledning till att kvinnor är mer utsatta för trafficking än män.

Utifrån den inomkategoriska mångfald som belyses ur ett intersektionellt perspektiv exemplifierar Hancock (2007) att kategorin klass inte kan ses enbart utifrån den faktiska inkomsten då det kan finnas avsevärda skillnader i socioekonomisk ställning mellan personer med samma inkomst. Därmed kan man anta att den patriarkala samhällsstrukturen och seden att spara pengar till pojkars utbildning som kan knytas till denna struktur ger pojkar större möjlighet att ta sig ur/bibehålla sin situation och därmed en högre socioekonomisk ställning än flickor. Detta kan utifrån det intersektionella perspektiv som beskrivs av Hancock (2007) och Crenshaw (1991) förklara att vem som faller offer för sexuell trafficking inte är en enkategorisk fråga, det vill säga kön. Kategorin kön samverkar med kategorierna klass och ålder. De genomskär och interagerar med varandra samtidigt som de genomskär och interagerar med institutionella kategorier som den patriarkala samhällsstrukturen samt den strukturella fattigdomen och arbetslösheten.

Dessa flerdimensionella maktstrukturer mellan könen kommer endast till uttryck i en av respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking som fenomen. Det faktum att dessa maktstrukturer inte reflekteras över i de andra respondenternas utsagor kan sett ur Hancocks (2007) och Crenshaws (1991) intersektionella perspektiv leda till ett osynliggörande av kvinnors multidimensionella underordning, vilket i sig leder till ytterligare marginalisering.

Respondenternas uppfattningar är som tidigare nämnts att majoriteten av de som faller offer för sexuell trafficking är flickor och kvinnor. Flera av respondenterna ställer sig tveksamma till huruvida det finns män som faller offer för sexuell trafficking. En av respondenterna förklarar att det är kvinnor som faller offer för sexuell trafficking eftersom det är de som attraherar klientgruppen som vill köpa sexuella tjänster vilken utgörs av män. Vidare förklarar respondenten att det är svårt att trafficka män för sexuell exploatering eftersom de inte attraherar de manliga klienterna.

Utifrån Crenshaw (1991), Hancock (2007) och McCall (2005) tar detta uttalandet inte hänsyn till den inomkategoriska mångfalden hos gruppen män eftersom det enbart reflekterar den mest privilegierade undergruppens upplevelser, med andra ord de heterosexuella männens. En respondent hävdar att män skulle berätta om de blivit utsatta för sexuell trafficking, vilket pekar på en bild av män som starka aktörer. En annan respondent motsäger detta med att de män som eventuellt utsätts för sexuell trafficking kanske väljer att undanhålla informationen eftersom den skulle kunna leda till att deras sexuella orientering ifrågasätts och de därmed misstänkliggörs för brott eftersom homosexualitet inte är tillåtet i Uganda.

Dessa uttalanden visar ur det intersektionella perspektiv som beskrivs av Hancock (2007) hur kategorin sexuell orientering genomskär och interagerar med kategorin kön samt hur dessa genomskär och interagerar med samhällets struktur och dess värderingar kring sexuell orientering. I vårt resultat är det enbart en respondent som påpekar den sexuella orienteringens betydelse. En annan respondent poängterar dock att sexuellt ofredande tar alla former. De övriga respondenternas syn på män som offer för sexuell trafficking reflekterar inte den inomkategoriska mångfalden utan enbart heterosexuella män, både som offer och förövare.

Detta fokus på den mest privilegierade undergruppen osynliggör i enlighet med Crenshaw (1991), Hancock (2007) och McCall (2005) den undergrupp av män som har en marginaliserad sexuell orientering. Osynliggörandet av denna maktstruktur innebär en dubbel marginalisering för de män som är marginaliserade till följd av sin sexuella orientering (ibid.). Att bortse från den inomkategoriska mångfalden inom gruppen män och att inte ta hänsyn till dess

interaktion med andra kategorier skapar även en begränsad förståelse av män som offer sexuell trafficking.

Respondenterna beskriver att det är män som är köpare av sexuella tjänster. Det är enbart en respondent som diskuterar huruvida även kvinnor köper sexuella tjänster. Respondenten förklarar att det är väldigt ovanligt att en kvinna befinner sig på en bar eller ett diskotek för att köpa sexuella tjänster av en man. I övrigt diskuteras inte kvinnor som köpare över huvud taget. Det faktum att kvinnor som köpare av sexuella tjänster inte diskuteras skulle ur det intersektionella perspektivet som beskrivs av Hancock (2007) kunna tänkas vara en följd av hur kategorier som kön och sexuell orientering samt institutionella kategorier som den patriarkala samhällsstrukturen och samhällets värderingar kring sexuell orientering genomskär och interagerar med varandra. Detta innebär att maktstrukturer osynliggör uppfattningen av kvinnor som köpare av sexuella tjänster.

Enligt TIP-rapporten (2014) är kvinnor och barn från det underutvecklade Karamojadistriktet särskilt sårbara för kommersiell sexuell exploatering. Det råder delade meningar bland respondenterna kring stamtillhörighetens betydelse för sårbarhet för sexuell trafficking. Några av respondenterna uppger att vissa stammar är mer sårbara än andra medans andra säger att stamtillhörigheten inte har någon betydelse i detta avseende. De respondenter som anser att stamtillhörighet har en påverkan nämner i likhet med TIP-rapporten (2014) stammarna i Karamoja som extra sårbara. En respondent förklarar att det är ett av de fattigaste distrikten i Uganda samt att dess invånare inte brukar se värdet av utbildning vilket innebär att majoriteten av befolkningen inte är utbildade. En annan respondent säger att ofrivilliga barnäktenskap är vanligare i de pastorala samhällena i Karamoja eftersom detta är en del av den lokala kulturen.

Flera av respondenterna nämner även att traditionen av att sända bort sina barn för att bidra till familjens överlevnad är stark i Karamoja. En av respondenterna menar att befolkningen i Karamoja är extra sårbar till följd av torka och svält i distriktet. Den ojämna utvecklingen inom landet framhålls av en annan respondent som en av anledningarna till traditionen att migrera inom landet, vilket av flera respondenter beskrivs som en av orsakerna till sexuell trafficking. Enligt Pearson

(2003) migrerar kvinnor och barn inom landet och över gränserna till följd av fattigdomen och bristande möjligheter till inkomstgenererande aktiviteter i deras hembygd.

Genom dessa uppfattningar kan man med hjälp av det intersektionella perspektiv som Hancock (2007), Crenshaw (1991) och McCall (2005) beskriver se att stamtillhörighetens påverkan inte är en enkategorisk fråga, det vill säga att det finns en inomkategorisk mångfald i kategorin stam eftersom den interagerar med och genomskär ett flertal andra kategorier som påverkar graden av utsatthet. Ur det som ovan beskrivits kan det utläsas att kategorierna stam, klass, ålder, kön samt strukturella faktorer såsom kulturella traditioner och värderingar, fattigdom, arbetslöshet, patriarkatet och ojämn utveckling inom landet interagerar med och genomskär varandra. Detta visar att det inte är stamtillhörigheten som isolerat fenomen som skapar en eventuell skillnad i utsatthet hos vissa stammar utan dess interaktion med andra kategorier av olikhet som är avgörande för graden av utsatthet bland olika stamtillhörigheter.

Det faktum att flera av respondenterna uppger att stamtillhörigheten inte har någon betydelse för sårbarhet för sexuell trafficking skulle utifrån Crenshaw (1991) kunna bero på att de inte ser till stamtillhörighetens interaktion med andra kategorier utan uppfattar en eventuell underordning på grund av stamtillhörighet som ett enkategoriskt missgynnande, vilket leder till en fokusering på den mest privilegierade undergruppens upplevelser. En sådan förståelse innebär ett uteslutande av de inom kategorin stam som är multidimensionellt marginaliserade då den inte tar hänsyn till interaktionen med andra kategorier (ibid.).

Den afrikanska statens karaktär som beskrivs av Onuoha (2011) kan ses som en institutionell faktor som genomskär andra institutionella och individuella faktorer och integreras i fenomenet. De orsaker till sexuell trafficking som vår undersöknings respondenter tar upp är i många fall faktorer som står i direkt samband med statlig korruption och statligt ointresse att engagera sig i den ugandiska befolkningens väl, vilket stämmer överens med Onuohas (2011) påstående att den afrikanska statens korruption och dess oförmåga och ointresse att värna om befolkningens intressen gör att migration och trafficking snarast blir en oundviklighet. Korruption inom regering, polis och gränspersonal i

kombination med kriminella nätverk är enligt Jones et al (2007), med hänvisning till Van Impe (2000) samt Schloenhardt (2001) en förutsättning för att traffickingindustrin ska blomstra.

De flesta respondenter belyste effekter av statens misslyckande såsom väpnade konflikter, svält, ett dåligt fungerande rättsväsende och korruption, vilka samtliga fungerar som pushfaktorer för trafficking. Det var dock ingen av respondenterna som framhöll staten som orsak till dessa pushfaktorer som driver människor till desperation och gör dem sårbara för trafficking.

Det förvånade oss att ingen av respondenterna tog upp reformer inom staten som ett sätt att bekämpa trafficking. Trots att många poängterade statens svaghet och dess bristande engagemang i sociala frågor samt dess ointresse för att bidra med resurser till arbetet mot trafficking så var det inte en enda respondent som sade att arbetet mot trafficking måste inkludera reformer inom staten. För att arbetet mot trafficking ska ge frukt måste enligt Onuoha (2011) reformer inom staten komma upp på agendan. Om den afrikanska staten förblir oförändrad innebär det enligt henne att kampen mot trafficking är dömd att misslyckas och att målet att bekämpa fenomenet är både illusoriska och ouppnåeliga.

Flera respondenter diskuterade den bristande forskningen på trafficking i Uganda. En av respondenterna säger att problemet är att det inte finns någon organisation som systematiskt kartlägger trafficking men att hen inte beskyller någon för denna brist. Enligt Onuoha (2011) är den bristande forskningen ett symptom av statens ointresse för att engagera sig i traffickingfrågan. Staten prioriterar enligt Onuoha (2011), med hänvisning till Ake (1981), i första hand sociala problem som står i relation till deras förmåga att sitta kvar vid makten. Eftersom sexuell trafficking i Uganda enligt respondenterna inte är en politiskt känslig fråga som väcker stark opinion kan vi anta att den ugandiska statens drivkraft att bekämpa problemet är svag.

En av våra respondenter, som innehar en hög position inom polisen, säger att de huvudsakliga förövarna inom sexuell trafficking är olicensierade bemanningsföretag. Respondenten säger att lösningen är att människor som vill resa utomlands för att arbeta ska söka sig till det trettiotal statligt licensierade bemanningsföretag som enligt respondenten är pålitliga och tar ansvar för sina

anställda utomlands. Respondenten säger att hen informerar om dessa licensierade bemanningsföretag bland allmänheten. Både uppgifter från en av våra andra respondenter samt TIP-rapporten (2014) hävdar att även de licensierade bemanningsföretagen är inblandade i trafficking och att flera av dem ägs av politiker och andra inflytelserika personer. Den statliga korruptionen påverkar med andra ord inte bara den sexuella traffickingen utan har även en negativ inverkan på arbetet mot trafficking. Detta belyser Onuohas (2011) påstående att reformer inom staten är en absolut nödvändighet om insatserna mot trafficking ska ha någon bestående effekt.

5.3 Resultat av temat Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking

Vi inledde intervjuerna med att fråga respondenterna om deras utbildning. Respondenterna har som lägst en kandidatexamen. Flera av dem har även erhållit masterexamen, en av dem har doktorsexamen och vissa har diplom och examen från lärosäten i flera olika länder. Flera av respondenterna uppger även att de utöver sina akademiska utbildningar har genomgått flera träningar både inom landet och utomlands samt att de har varit på flera studiebesök i olika länder.

Respondenter från fyra olika organisationer uppger att de får direkt sponsring av internationella organisationer för att genomföra olika projekt. Det rör sig alltså om riktade donationer från internationella organisationer med specifika mål. Samtliga av dessa respondenter deltar i *den gemensamma insatsen mot barntrafficking* som initierats av och finansieras av den europeiska välgörenhetsorganisationen Terres Des Hommes (TDH). TDH har enligt respondenterna en övergripande målsättning som inriktar sig på barns rättigheter. TDH har enligt en av respondenterna ett policyavtal som alla deras samarbetspartners och mottagare av sponsring måste skriva på.

> Usually all the partner organizations that Terres Des Hommes works with, they have to sign this child protection policy. - F

Samma respondent, som är ansvarig för forskningsunderlag för projektet, säger att TDH utformade ett speciellt policyavtal för respondentens organisation eftersom

de inte arbetar på fältet som de andra organisationerna. Respondenten uppger att detta avtal hädanefter gäller alla som gör efterforskningar till projektet.

> We shall now be requiring people who are doing research for us to, even including ourselves, to abide by that policy. - F

När vi frågade hur sponsorernas målsättningar påverkade respondenternas egna organisationers målsättningar var respondenterna eniga om att sponsorernas målsättningar är vägledande för utformningen av deras arbete.

> We are guided by their statements, by the mission statements of the donors in what we are bringing in that particular project [...] it guides the discussion and the activities that we are carrying out. - Ngo1

> In most cases the work we are doing is dictated by the mission, by the vision and by the strategic plan of the donor [...] In the end of it all it should be connecting or relating to one of objectives or the vision or the mission of the donor. - Ngo2

> So you find that their strategic plans and directions can somehow link to what [respondentens organisation] is doing, because before they give you funding they first look at your strategic plans as an organization to see what activities do intend to do within the next five years. - Ngo3a

När vi frågade om det uppstått några intressekonflikter med sponsorerna förklarar en av respondenterna att de inte hade upplevt detta eftersom de diskuterar alla eventuella ändringar i verksamheten med sponsorerna och inväntar deras godkännande.

> As long as you do what you propose to do, and you don't divert. Because if you have to divert, then you have to communicate the donors that you intend the smaller diversion, then they give you, then they may allow you, give you permission to do a relocation of the budget, or even changing of activities. - Ngo3a

En av respondenterna förklarar att definitionen av sexuell trafficking i en ugandisk kontext kan skilja sig mot de internationella sponsorernas definitioner.

> But also there is this of young girls being transported from one area to another for the purpose of marriage. When you look at the Ugandan definition of trafficking, that is sexual trafficking [...] Maybe our donors could think differently, but that is it in the Ugandan context. - Ngo2

Två av dessa respondenter nämner att de även sponsras av andra internationella organisationer som är specifikt inriktade på barn.

> When it comes to human trafficking the main sponsors are ECPAT France which supports mainly work against child trafficking for purposes of sex exploitation. - Ngo3b

> We have organizations like PLAN International is here, World Vision, Save the Children, we work with UNICEF, Child Fund [International], Uganda Child Rights NGO Network. - Ngo2

De övriga respondenterna, som representerar olika statliga myndigheter, säger att de inte får direkt sponsring av internationella organisationer utan finansieras med statliga medel. Några av dessa respondenter uppger dock att det ugandiska rättsväsendet får indirekt sponsring av olika internationella aktörer genom en gemensam fond.

> We are state funded, purely state funded [...] But again we have a team of development partners who fund the various activities. Puts money in a basket fund [...] So development partners we have are representatives from different countries and now we have Norway, we have Ireland, we have Sweden, we have Netherlands. So it depends on what a particular partner's main interest is. - SÅ

En av respondenterna, som representerar en NGO, beskriver statens motvilja att engagera sig i sociala problem och att lägga resurser på åtgärder framhålls av respondenten.

> We are the country that has nothing, and where the government is not willing to put funds in issues that are social problems. - Ngo3b

Denna respondent förklarar vidare att detta statliga ointresse leder till att organisationer blir beroende av sponsring från annat håll.

> So you find that most of the efforts, we are relying on civil society. We are relying on whatever small [amount] that anyone can put into the basket. - Ngo3b

En av respondenterna säger att Ugandas arbete mot trafficking har uppmärksammats på internationell nivå.

> We've been ranked very highly at international level. I think we are on tier two. There are countries in the African region that have been performing very, very poorly [...] We are now on tier two so we are performing well [...] So the awareness, the advocacy, it has been very welcome and it has been noticed at international level

> [...] Together we've moved from doing very, very badly to being a fairly compliant country. So we're doing well I must say. Could be better, but we are better than were we were. - Ngo1

En av respondenterna reflekterar över att de inte har tillgång till forskning som kartlägger problemet inom landet och att deras uppfattningar grundar sig på personliga erfarenheter och andra osäkra uppgifter.

> But we don't know the magnitude of this problem. All the information that you'll get in Uganda is anecdotes. We don't have facts, we don't have data to ensure that, you know, like last year it was at this percentage, this year it's this percentage. Even trafficking more generally, trafficking in children for example, you know, we don't have reliable information. - F

Två av respondenterna poängterar att den systematiserade kunskapen om trafficking i Uganda är bristfällig och att det krävs forskning och dokumentation om problemet för att kunna förbättra arbetet.

> And the other issue would be research and documentation, because I think that’s an area that we are still very weak at. We need get to gather as much information as possible about human trafficking in Uganda. Put a face to human trafficking in Uganda, understand the trends, understand contexts. The minute we do that, it will be easier for us to know what we are dealing with and how to handle it. - Ngo3b

> We don't have records to suggest trends, to be able to analyze trends, so we don't know whether trafficking for sexual purposes was higher in 2005 and declined thereafter [...] of course I wouldn't blame anyone. It's very difficult to keep trends of it, unless there is an organization that comes and institutionalizes things like undertaking surveys to establish trends. - F

I *den gemensamma insatsen mot barntrafficking* som sponsras av TDH har en av våra respondenter som uppgift att göra efterforskningar om barntrafficking, vilket tjänar som underlag till detta projekt.

> We did a survey last year as part of this program. [Respondentens organisation]'s role was to undertake a baseline survey to establish the current levels and all that kind of things. - F

> "So [respondent F:s organisation] is supposed to carry out the baseline survey as well as, you know, the research on what this offense is all about, and the different facets that it has." - Ngo1

Samma respondents organisation har även till uppgift att utbilda andra om barntrafficking.

> We shall develop a module that we are going to add on to the child protection training curriculum, okay. People come to be trained will now on addition to getting the general knowledge on child protection, also receive some training, in one or two days, in child trafficking. - F

Summering

Våra respondenter har olika erfarenheter av att sponsras av internationella organisationer. Den påverkansgrund som är lättast att identifiera är direkta donationer av sponsorer med ett specifikt mål anknutet till dessa pengar, vilket samtliga respondenter som representerar NGO:s hade erfarenhet av. Även de respondenter som arbetar för statliga myndigheter har indirekt sponsring från utlandet i form av donationer till en fond som delas av olika organ inom det ugandiska rättsväsendet.

Majoriteten av respondenterna lyfter problemet att det finns för lite systematiskt insamlad kunskap om sexuell trafficking och trafficking i allmänhet i Uganda. En av respondenterna säger att kunskaperna om trafficking i Uganda är baserade på personliga anekdoter snarare än underbyggd kunskap. Respondenterna pekar på detta som en svaghet i arbetet mot trafficking.

Samtliga respondenter är på ett eller annat sätt knutna till varandra genom olika samarbeten och gemensamma projekt vilket gör att de delar information och erfarenheter med varandra.

5.4 Analys av temat Faktorer som påverkar respondenternas uppfattningar om sexuell trafficking

Fanon (1995) beskriver den kulturella klyfta i befolkningen som uppkommer till följd av det koloniala förtrycket i termer av att den lokala eliten gör sitt bästa för att ta till sig de vitas sätt att vara eftersom allt som är "vitt" har högre status än allt som är "svart". Samtliga respondenter i vår undersökning har genomfört högre utbildningar och har vistats utomlands för att lära sig om arbetet mot trafficking. I enlighet med Jacksons (2011) påstående att den västerländska vetenskapen är normen på grund av Västvärldens geopolitiska dominans, samt Fanons (1995) tes att det koloniserade folkets elit strävar efter att ta till sig så mycket som möjligt av

de vitas kultur kan vi anta att dessa personer är känsliga för influenser från västerländsk forskning och västerländsk policy.

En av våra respondenter, som representerar en NGO, förklarar att den ugandiska staten är ointresserad av engagera sig i sociala frågor och att bidra med resurser till arbetet mot trafficking. Respondenten säger att de därför måste förlita sig på bidrag från andra aktörer. Detta statliga ointresse gör att arbetet mot trafficking tycks vara väldigt öppet för influenser utifrån i form av riktade donationer från internationella organisationer. Det faktum att ansvaret för stora delar av arbetet mot sexuell trafficking och trafficking i allmänhet ligger hos NGO:s som finansieras utifrån ger en bild av att det är en verksamhet som känslig för internationella sponsorers specifika intressen. Några respondenter som representerar statliga myndigheter säger att de finansieras helt av statliga medel, men att dessa medel till viss del kommer utifrån i form av bistånd till en gemensam fond för det ugandiska rättsväsendet. Olika internationella aktörer med specifika intressen gör donationer till denna fond, vilket kan antas påverka hur myndigheterna arbetar.

En av respondenterna säger att sponsorerna först undersöker vad den lokala organisationen har för strategisk plan och målsättning innan de väljer att sponsra dem. Detta kan tänkas leda till att organisationer anpassar sina planer och mål efter vad sponsorerna eftersöker för att kunna kvalificera sig som mottagare av sponsorpengar. Jackson (2011) förklarar att de internationella biståndsorganisationernas ideologier har en normerande effekt på de lokala organisationer eftersom deras möjlighet att få bistånd hänger på om de anses ha rätt ideologi av den potentiella sponsorn som handplockar de organisationer som de anser har den rätta inställningen.

Jackson (2011) utvecklar argumentet med att den starkare partens makt legitimerar deras ideologi och att denna kommer att internaliseras av den lokala organisationen som den rätta, vilket i så fall kan antas ha stark påverkan på hur respondenterna ser på sexuell trafficking som fenomen. Detta sökande efter godkännande från den internationella sponsorn står i linje med Fanons (1995) tes att den svartes status höjs i samma utsträckning som hen tar till sig av den vita kulturen, ju vitare hen gör sig. De lokala organisationer vars ideologi står närmast

de internationella sponsorernas kommer sannolikt att ses om de bästa och mest progressiva, vilket liknar det Fanon (1995) skriver om den svartes sökande efter erkännande från den vita överhögheten.

Genom våra respondenter får vi förstå att deras internationella sponsorers arbete mot sexuell trafficking huvudsakligen inriktar sig på barn. Samtliga respondenter i undersökningen framhåller i sin tur barn och unga som den mest utsatta gruppen. Eftersom sponsorerna söker lokala organisationer som kan förverkliga deras målsättningar är det enligt respondenterna de lokala organisationer som står närmast sponsorernas egna värderingar och målsättningar som blir aktuella för sponsring. Frågan är om de befintliga lokala organisationerna som arbetar på nationell nivå anpassar sitt program efter de möjligheter som bjuds att få sponsring, eller om det är de lokala organisationer som redan står nära de internationella sponsorerna ideologiskt som växer sig starka nog att bli rikstäckande efter att ha valts ut för sponsring. Detta stämmer väl överens med det Jackson (2011) beskriver som ett likriktande av lokala aktörer att följa samma "universella" kunskaper som hålls för sanna i sponsorernas egen kulturella kontext, det vill säga Västvärlden. Det kan även kopplas till vad Fanon (1995) beskriver som en självklyvning hos den svarta människan på grund av tvånget att anpassa sig vid mötet med den vita människan. I enlighet med detta tvingas våra ugandiska respondenter att uppföra sig på ett visst sätt när de är i kontakt med (de vita) sponsorerna för att inte stöta på problem, på samma sätt som Jackson (2011) lyfter fram.

Av de respondenter vars organisationer får direkt stöd utifrån säger samtliga att sponsorernas målsättningar är vägledande för deras arbete. De säger att det arbete som de utför ska spegla sponsorernas visioner och ambitioner. En av respondenterna nämner att Terres Des Hommes kräver att samtliga samarbetspartners och mottagare av sponsring skriver på ett policyavtal som formellt binder dem att implementera TDH:s policy i sitt arbete. En annan respondent säger att de måste kommunicera med sponsorerna om de vill göra avvikelser från det program som de fått sponsring för och att de måste invänta sponsorns godkännande. Detta illustrerar den maktobalans som enligt Jackson (2011) försätter mottagarna av sponsring i en beroendeställning till den internationella organisationen. Om den lokala organisationen inte följer den

internationella organisationens riktlinjer kan biståndspengarna dras in. Den lokala organisationens utrymme att argumentera för sin sak är i slutändan mycket mindre än motpartens.

De olika internationella organisationer som huvudsakligen inriktar sig på barn och unga i arbetet mot trafficking kan ses som ett epistemologiskt community vilket definieras av Truongs och Angeles (2005) som ett nätverk eller en grupp av specialister som har en gemensam uppfattning av ett problem eller fenomen. Truong och Angeles (2005) säger att epistemologiska communities tenderar att producera en praxis som reflekterar vad de som grupp anser vara det bästa sättet att arbeta med ett problem, vilket speglar deras ideologiska övertygelser. På frågan om vilka aspekter av arbetet mot sexuell trafficking respondenterna såg som de viktigaste var svaret unisont: prevention. När de beskriver offren för sexuell trafficking var svaren också väldigt lika; det rör sig om unga människor, framför allt unga kvinnor. Vi kan anta att dessa lokala organisationer, som i stor utsträckning finansieras av samma internationella organisationer som kommer från Västeuropa och USA, påverkas i stor utsträckning av deras sponsorers uppfattning om sexuell trafficking som fenomen och vad deras sponsorer håller för att vara bästa praxis i arbetet mot sexuell trafficking.

Truong och Angeles (2005) nämner att den praxis som ett epistemologiskt community producerar kan stämma illa överens med de faktiska behov och erfarenheter som offer för trafficking har. En av respondenterna nämner att den ugandiska definitionen av sexuell trafficking kan skilja sig åt från den som finns i sponsorernas hemländer. Frågan är i vilket grad åsikter och värderingar från den lokala kontexten tas i beräkning av den internationella sponsorn. Jackson (2011) förklarar att lokala kunskaper som inte stämmer överens med västerländska forskningsrön sällan tillåts att utmana eller kritisera de internationella biståndsorganisationernas etablerade uppfattningar och praxis. De tillåts på sin höjd att komplettera dem med mindre bidrag.

Det faktum att ingen av respondenterna förklarar orsakerna till sexuell trafficking som effekter av statens handlande, och att ingen diskuterar att reformer inom staten måste upp på agendan kan tänkas hänga samman med vilka mål och visioner deras internationella sponsorer har. Ingen av respondenterna talar om

internationella organisationer som intresserar sig för denna typ av frågor. Det kan hända att de internationella organisationernas mål med arbetet mot sexuell trafficking huvudsakligen håller sig till offer och förövare och inte ser arbete mot statliga reformer som en hög prioritet. Att våra respondenter då inte heller uttrycker uppfattningar som pekar mot detta kan kopplas till det Jackson (2011) skriver om att de lokala organisationerna accepterar den utifrån definierade bilden av sitt eget land och sina egna sociala problem.

Vi fann i vår undersökning att flertalet respondenter beskrev avsaknaden på systematiserad kunskap om sexuell trafficking i Uganda som ett stort problem. Samtidigt fann vi att deras uppfattningar om sexuell trafficking stämde väldigt väl överens med hur fenomenet beskrivs av Fitzgibbon (2003), Pearson (2003) och TIP-rapporten (2014). Vi kan anta att våra respondenters uppfattning om sexuell trafficking som fenomen påverkas av att det finns en avsaknad av lokalt producerad kunskap om fenomenet och att de istället måste vända sig till utländsk forskning.

Alvarez och Alessi (2012) kritiserar den alltför ensidiga bilden av sexuell trafficking som någonting som bara berör kvinnor och barn och förklarar att denna bild är en produkt av att forskningsprojekt på området finansieras av aktörer med en viss politisk eller ideologisk agenda. Våra respondenter, som är lokala experter på området, uttrycker i stort sett samma åsikter som den internationella forskningen. Detta kan återigen kopplas till Fanons (1995) förklaring att de lokala intellektuella tar till sig av de främmande värderingarna för att de medför en högre status. Även Jackson (2011) säger att de lokala kunskaperna och värderingarna lätt kan komma att förkastas som ovetenskapliga om de inte överensstämmer med de kunskaper som de internationella organisationerna håller för att vara sanna. De lokala experterna måste sannolikt uttrycka liknande åsikter som de internationella (vita) experterna för att deras åsikter ska ges samma status. Denna maktobalans i den ideologiska och vetenskapliga debatten speglar enligt Jackson (2011) de globala maktförhållandena snarare än vilken kunskapsbas som är närmast sanningen.

En av vår undersöknings respondenter är en lokal forskare som arbetar med att utvärdera *det gemensamma projektet mot barntrafficking* som finansieras av

Terres Des Hommes. Respondentens organisation är även ansvarig för att göra efterforskningar om barntrafficking, vilket fungerar som den kunskapsmässiga grund som projektet vilar på. Det faktum att forskningen sker inom ramen för ett utifrån initierat och finansierat projekt gör att man kan anta att forskningen påverkas av den internationella sponsorn. Respondenten nämner att alla TDH:s samarbetspartners måste skriva på ett policyavtal. Detta policyavtal gäller i första hand praktiker på fältet men respondenten berättar att det utformats ett policyavtal speciellt för de lokala forskare som arbetar med projektet. Samtliga personer som gör efterforskningar till projektet måste följa TDH:s modifierade policyavtal. Detta belyser den maktobalans mellan mottagare av sponsorpengar och den internationella sponsorn som Jackson (2011) belyser, och bör ha en påverkan på vilken forskning som tas fram och till vilket syfte.

En av respondenterna berättar att Ugandas ansträngningar med att förbättra sitt arbete mot trafficking har fått internationell uppmärksamhet. Respondenten nämner att Uganda har avancerat från att göra väldigt dåligt ifrån sig till att rankas i grupp två i United States of America Department of States årliga TIP-rapport. Respondenten tycks hålla de amerikanska kriterierna för vad som är rätt och riktigt som sanna och ifrågasätter inte att Uganda måste anpassa sig efter en främmande kulturs värderingar för att slippa allvarliga ekonomiska sanktioner. Återigen kan vi anta att Jacksons (2011) resonemang att den starkare partens makt legitimerar dess ideologi och att denna ideologi kommer att accepteras som den rätta av den svagare parten i enlighet med Fanons (1995) tes om den koloniserade människans mindervärdeskomplex och den lokala elitens benägenhet att ta till sig den främmande kulturens värderingar för att höja sin egen status. Pearson (2003) nämner att TIP-rapporten för upp trafficking på agendan i Uganda och därmed påverkar prioriteringar hos staten och NGO:s. Vi kan därför anta att TIP-rapporten påverkar fler än bara vår respondent och att dess status som kunskapsauktoritet erkänns av många.

5.5 Analys av temat Uppfattningarnas konsekvenser för det praktiska arbetet mot sexuell trafficking samt vilka konsekvenser detta kan ha för de utsatta

Alvarez och Alessi (2012) talar om riskerna med en alltför ensidig förståelse av trafficking som fenomen. De säger att bilden av trafficking som synonym med sexuell trafficking av kvinnor och barn innebär att andra typer av trafficking faller mellan stolarna. De förklarar att denna bild av fenomenet produceras av forskare vars arbete finansieras av internationella aktörer med en viss politisk och ideologisk agenda. Denna influens utifrån kan ha påverkat våra respondenters uppfattningar om sexuell trafficking som fenomen vilket i så fall innebär att deras arbete grundar sig på en västerländsk förståelse. En sådan internalisering av en förståelse utifrån, vilken beskrivs av Jackson (2011), medför att arbetet mot sexuell trafficking i Uganda inte utgår från kunskaper som hämtats ur den lokala kontexten.

Synen på vilken praxis som är den bästa i arbetet mot trafficking avgörs enligt Truong och Angeles (2005) av epistemologiska communities av experter och forskare på fältet som har en policygrundande auktoritet. De poängterar, i likhet med Alvarez och Alessi (2012), att synen på bästa praxis aldrig kan ses utanför den politiska och ideologiska kontexten. Enligt våra respondenter råder inte någon konsensus om omfattningen av sexuell trafficking i Uganda samt vilka trender som finns på grund av avsaknaden av lokalt producerad forskning. Detta gör sannolikt att våra respondenters uppfattningar om fenomenet är mycket känsliga för influenser utifrån, vilket i sin tur har en inverkan på vilken typ av praxis som prioriteras och vilka offer och förövare man riktar insatserna mot.

Truong och Angeles (2005) framhåller betydelsen av en praxis som är anpassningsbar för den lokala kontexten och vikten av att inkludera flera olika kunskapsnätverk i dialog med varandra för att undvika att bli beroende av ett visst kunskapsnätverks ståndpunkt. Frågan är vilken möjlighet lokala ugandiska organisationer har att påverka utformningen av internationellt finansierade projekt. Jackson (2011) beskriver motståndet mot lokalt producerad kunskap som utmanar den "universella", vilket bör fungera som ett effektivt filter mot

avvikande åsikter om hur arbetet ska utföras. Även det mindervärdeskomplex som enligt Fanon (1995) uppstått hos koloniserade människor bör inverka på lokala aktörers syn på sin egen förmåga att utforma bättre lösningar än sina internationella sponsorer. Jackson (2011) säger att personer i utvecklingsländer tenderar att acceptera omvärldens bild av deras eget land, vilket kan tänkas leda till att den västerländska bilden av problemet och hur man bör arbeta mot det hålls för det att vara riktiga av lokala experter. Detta står som tidigare nämnt i linje med Fanons (1995) argument om de lokala intellektuellas benägenhet att ta till sig idéer och värderingar utifrån.

De internationella organisationerna med fokus på barn som sponsrar våra respondenters organisationer verkar inte ha några program som riktar sig mot reformer inom den afrikanska staten, vilket Onuoha (2011) säger är en nödvändighet för att insatserna ska leda till en bestående förändring. Samtliga respondenter framhåller prevention i form av medvetandegörande som den viktigaste aspekten av arbetet mot sexuell trafficking. Frågan är om den multidimensionellt marginaliserade delen av befolkningen blir mindre sårbar för sexuell trafficking av enbart detta medvetandegörande. Den afrikanska staten ser enligt Onuoha (2011) inte att det är dess skyldighet att tillgodose befolkningens basala behov. Hon förklarar att de konsekvenser för befolkningen som detta medför i form av fattigdom, arbetslöshet och konflikter leder till att människor hamnar i en desperat situation som driver dem till att ta de möjligheter som finns oavsett om de känner till riskerna eller ej. Detta bekräftas av några av respondenternas utsagor. Arbetet som utförs lindrar symptomen av statens vanstyre och korruption men gör ingenting åt det som Onuoha (2011) beskriver som roten till problemet, det vill säga den afrikanska statens karaktäristiska drag.

En av våra respondenter har en uttryckligen positiv inställning till de statligt licensierade bemanningsföretagen, vilka enligt en annan respondent samt TIP-rapporten (2014) är inblandande i den sexuella traffickingen. Respondenten med positiv inställning till bemanningsföretagen uppger att hon i sitt arbete med att medvetandegöra grupper som är potentiellt sårbara för trafficking rekommenderar dem att vända sig till dessa företag om de vill resa utomlands och arbeta, vilket skulle kunna försätta samma personer som ska skyddas mot trafficking i en situation där de exploateras av traffickare. Detta visar att korruptionen har tagit sig

in själva arbetet mot trafficking. Enligt TIP-rapporten (2014) så ägs vissa av dessa bemanningsföretag av korrupta parlamentsledamöter och andra högt uppsatta personer vilket underminerar hela licensieringsprocessen. Respondenten är statligt anställd, och sannolikt påverkas respondentens uppfattning om sexuell trafficking av att dessa förövare finns i samma maktstruktur som hen själv.

Fitzgibbon (2003) säger att fortsatt passivitet från staten och allmänheten kommer att leda till att trafficking institutionaliseras. Vi frågar oss om inte detta i viss mån redan har skett. En av våra respondenter framhåller vikten av att samarbeta med staten i arbetet mot sexuell trafficking för att det är staten som har möjlighet att arrestera förövare och utöva makt på andra sätt. Den paradoxala situation att de som arbetar mot trafficking måste försöka samarbeta med en statsmakt där högt uppsatta personer är förövare till brotten de försöker bekämpa accentuerar och konkretiserar Onuohas (2011) kritik till huruvida insatser mot trafficking kan vara framgångsrika i någon större utsträckning utan att reformera den afrikanska staten.

Som tidigare nämnts så förklarar Alvarez och Alessi (2012) att en alltför ensidig förståelse av trafficking som fenomen gör att vissa grupper exkluderas och osynliggörs i arbetet mot trafficking. Flera av respondenterna ställer sig tveksamma till huruvida det finns män som faller offer för sexuell trafficking. Köparna av sexuella tjänster beskrivs uteslutande som heterosexuella män. En sådan ensidig förståelse utesluter kvinnor och homosexuella män ur konceptualiseringen, vilket innebär ett osynliggörande av homosexuella män och kvinnor oavsett sexuell läggning som förövare. En sådan förståelse leder i förlängningen till att män som offer för sexuell trafficking exkluderas och osynliggörs i flera av respondenternas förståelse av fenomenet.

Enligt Alvarez och Alessi (2012) leder denna ensidiga förståelse som exkluderar vissa grupper till begränsningar i arbetet mot trafficking då det medför brister i identifikationen av offer samt hjälpinsatsernas utformning. Utifrån detta kan man anta att respondenternas exkludering av män som offer för sexuell trafficking leder till begränsade möjligheter för de utsatta männen att få hjälp och stöd. Förståelsen kan även innebära svårigheter att identifiera manliga homosexuella förövare samt kvinnliga förövare oavsett sexuell orientering. Att utesluta vissa grupper ur konceptualiseringen av förövare leder enligt Alvarez och Alessi (2012)

till begränsningar i preventionsarbetet. De menar att en ensidig förståelse begränsar möjligheten att åstadkomma förändring för undergrupper som av en eller annan anledning faller utanför konceptualiseringen.

Endast en av våra respondenter tar upp jämställdhetsfrågan och den patriarkala strukturen som en orsak till sexuell trafficking. Det förvånade oss att ojämlikheten mellan könen som en förklaring till sexuell trafficking inte diskuteras i ett land som Uganda som enligt GDI (2014) är ett av världens mest ojämställda länder. Detta innebär ur ett intersektionellt perspektiv som beskrivs av Crenshaw (1991), Hancock (2007) och McCall (2005) ett osynliggörande av den patriarkala strukturen och den multidimensionella marginalisering kvinnor lider under. Icke-erkännandet av den patriarkala samhällsstrukturens påverkan kan utifrån Alvarez och Alessi (2012) tänkas begränsa preventionsarbetet samt i förlängning även möjligheterna att åstadkomma förändringar i denna struktur.

Respondenterna har delade åsikter kring stamtillhörighetens betydelse för sårbarheten för sexuell trafficking. Enligt några av respondenterna samt TIP-rapporten (2014) är befolkningen från det underutvecklade Karamojadistriktet extra sårbara för trafficking. I enlighet med Crenshaw (1991), Hancock (2007) och McCall (2005) genererar en förståelse av stamtillhörighet som en enkategorisk fråga en begränsad förståelse där interaktionen mellan flera olika faktorer förbises vilket leder till att den underordning vissa stammar lever under inte erkänns. Detta kan i enlighet med det Alvarez och Alessis (2012) säger om en ensidig förståelse av trafficking leda till preventionsarbetet inte inriktas på att stärka de utsatta stammarna i dessa underutvecklade regioner och därmed till att den ojämna utvecklingen inom landet bibehålls.

5.6 Summerande analys

För att ge en rättvis bild av denna undersöknings resultat är vi tvungna att problematisera vår undersökning i relation till rådande maktförhållanden och deras påverkan. Vår undersökning kan aldrig betraktas som oberoende av vilka vi som genomfört den är. Vår kulturella och politiska kontext skiljer sig på många sätt från den kontext våra respondenter befinner sig i. Den påverkar vårt val av ämne och vad vi utläser ur vår undersöknings resultat. Vi måste vara medvetna om Västvärldens geopolitiska övertag gentemot länder som Uganda, och att den

starkare partens makt enligt Jackson (2011) legitimerar dess ideologi och handlingssätt. Detta betyder inte för den sakens skull att det är den rätta världsbilden och att dess uppfattning om ett fenomen som sexuell trafficking är närmare en objektiv sanning än någon annans. Jackson (2011) förklarar att Västvärldens forskningsgemenskap på olika sätt tvingar resten av världen att acceptera deras uppfattningar som universella i kontrast till andra uppfattningar som ses som mindre underbyggda och giltiga.

Vår undersökning, som undersöker respondenternas uppfattningar om ett visst fenomen, syftar även till att undersöka vad de *inte* beskriver, vad de *inte* ser. Viktigt att tänka på är att *vår* syn på fenomenet är kontextbunden i lika stor utsträckning som respondenternas. Vad vi finner i undersökningen är givetvis kontextuellt beroende och inte mer giltigt än respondenternas förståelse. Det handlar därmed inte om en jämförelse mellan universell västerländsk kunskap och våra respondenters mer eller mindre korrekta uppfattning i relation till denna.

Vår uppfattning är precis lika avhängig vår ideologiska kontext som deras uppfattningar är av deras. Utifrån den antikategoriska komplexiteten som beskrivs av McCall (2005) användandet av kategorier en förenkling av den sociala verkligheten som konstruerar kategorier av olikhet. Bilden av förtrycket av kvinnor och personer med en marginaliserad sexuell orientering konstrueras av oss som betraktare i samma stund som vi skapar kategorierna. Vi vill därför poängtera att dessa kategorier inte nödvändigtvis överensstämmer med hur de personer som vi placerar i dem upplever verkligheten.

För oss som svenskar ter sig marginaliseringen av homosexuella som moraliskt svårförsvarlig, men vi måste vara medvetna om att denna uppfattning grundar sig i de värderingar som råder i vårt hemland och är inte universellt giltiga. Att vi tycker oss ha funnit en lucka i deras uppfattning om offren för sexuell trafficking som kopplas till sexualitet och kön beror givetvis på att vi kommer från en kulturell kontext där dessa frågor dagligen är uppe för debatt både i akademin och bland allmänheten. Studenter från en annorlunda samhällskontext hade sannolikt funnit andra områden att fokusera på i det empiriska materialet, och hade antagligen fått ett annorlunda empiriskt material från första början eftersom att även intervjufrågorna speglar våra egna specifika övertygelser och intressen.

Utifrån de lokala ugandiska aktörerna ekonomiska situation så är det inte förvånande att större och mer lättidentifierade klientgrupper prioriteras. Resurserna är som många respondenter belyst knapphändiga och beroende av sponsorernas nycker. Vilken typ av verksamhet som går att bedriva är beroende av vilka intressen de internationella biståndsorganisationerna har, vilka grundas på ideologiska och politiska övertygelser. De lokala aktörerna i Uganda måste vara redo att acceptera sponsorernas målsättningar för att få finansiering, vilket kan leda till att de bedriver en viss verksamhet med en viss målgrupp trots att de är medvetna om behovet av andra insatser.

När vi som svenska studenter möter våra ugandiska respondenter sker inte detta i ett maktvakuum. Vår undersökning sker inom ramen för den maktobalans mellan Västvärlden och dess ekonomiskt och politiskt svagare motparter. Ugandiska staten är mottagare av bistånd från svenska statens olika utvecklingsprojekt, och flera av de statliga myndigheter som våra respondenter representerar är indirekt finansierade av svenska biståndspengar. De respondenter som representerar olika NGO:s är sponsrade av bland annat Rädda Barnen och SIDA. Det är otänkbart att detta inte skulle påverka interaktionen mellan oss som undersökare och dem som undersökta. Uganda har de senaste åren varit föremål för ekonomiska sanktioner från Väst i form av indragna bistånd och andra politiska påtryckningar till följd av de ur västerländsk synvinkel kontroversiella anti-gaylagarna.

När vi ställer frågor om deras syn på sexuell trafficking av män frågar vi indirekt om deras syn på homosexualitet. Detta är ett exempel på att de svar vi får påverkas av vilka vi som frågar är. Enligt Fanon (1995) har den koloniala situationen orsakat en form av självklyvning hos den koloniserade människan eftersom hon tvingas anpassa sin person efter de vitas förväntningar. Hon har en kultur när hon är med landsfränderna och en när hon är med vita (ibid.). I enlighet med detta resonemang kan man anta att våra respondenter känner sig tvungna att anpassa sina svar efter vad de tror att vi vill höra på grund av beroendeförhållandet och den maktobalans som råder mellan Sverige och Uganda. Vi som svenskar har ingenting att förlora på att öppet uttrycka våra åsikter, medan våra ugandiska respondenter har relationerna med sina svenska sponsorer att tänka på. Detta beroendeförhållande samt de förtäckta hot om indragna biståndspengar

som alltid spökar reproducerar den postkoloniala maktobalansen och cementerar Västvärldens tolkningsföreträde.

6. Avslutande diskussion och rekommendationer

I vår undersökning har vi haft förmånen att intervjua praktiker och experter inom flera olika fält som anknyter till arbetet mot trafficking. Eftersom syftet med vår undersökning var att undersöka uppfattningar om sexuell trafficking hos personer med inflytande på arbetet mot trafficking anser vi att de personer som ställde upp på att delta i undersökningen gav oss möjligheten att utföra en såpass ambitiös undersökning som vårt syfte implicerar. Att vi lyckades få en så stor variation på våra respondenter har enligt oss gett vår undersökning en större bredd vilket förhoppningsvis gör den mer relevant.

Det faktum att våra respondenter befinner sig högst upp i strukturen i Ugandas koordinerade arbete mot trafficking innebär att deras uppfattningar har betydelse för väldigt många utsatta människors livsöden, vilket har gjort undersökningen mycket intressant att genomföra. Det har varit väldigt givande att få en bättre förståelse av vilket handlingsutrymme det sociala arbetet har i ett land som på många sätt skiljer sig från Sverige.

För att göra undersökningen mer intressant valde vi att problematisera luckor som vi fann i respondenternas förståelse av fenomenet istället för att bekräfta tidigare forskning med empiri. Detta kan ha fått vår undersökning att framstå som kritisk. Vi vill därför understryka att det handlar om mycket engagerade personer som har omfattande kunskaper, erfarenheter och kompetenser inom sina respektive fält.

Den tidigare forskning vi läst för att få en överblick av fältet har varit intressant och våra respondenters uppfattningar stämmer i stor utsträckning överens med denna, men vi frågar oss vad det egentligen säger om Uganda. I enlighet med vad flera av våra respondenter säger så anser vi att Uganda måste få möjligheten att producera en egen kunskapsbas som utgår från sexuell trafficking och trafficking generellt så som fenomenet kommer till uttryck i deras egen unika kontext. Detta hade som en av respondenterna säger medfört en enorm förbättring av interventionernas effektivitet. Ett omfattande ugandiskt forskningsprojekt hade troligtvis kunnat identifiera trender och mönster i ugandisk trafficking som inte är

synbara för forskare som inte har en djup kännedom om den lokala kulturen. Detta är något som internationella organisationer borde stödja helhjärtat för kunna åstadkomma mer för varje spenderad dollar i bistånd. Det borde ligga i deras intresse att se de ugandiska organisationerna arbeta självständigt utifrån sin egen kontext.

Vi anser att behovet av att förändra den ugandiska staten är akut, inte bara för arbetet mot sexuell trafficking. Statens ointresse att tillgodose befolkningens basala behov kommer även fortsättningsvis att ta sig uttryck i sexuell trafficking och andra sociala problem. Dess ointresse att engagera sig i de sociala problem som den själv har skapat genom sitt vanstyre och sin korruption gör att problemen kommer att frodas så länge staten finns kvar i sitt nuvarande skick, och dessa tillkortakommanden försvårar arbetet för de aktörer som vill göra någonting åt dessa problem. Det är därför nödvändigt för både lokala och internationella organisationer att inleda en dialog med den ugandiska staten om dess ansvar och skyldigheter.

Slutligen så anser vi att den av olika anledningar ofullständiga bilden av offer och förövare bör kompletteras för att Ugandas arbete mot sexuell trafficking ska innefatta fler grupper och strukturer i interventionerna för att arbetet ska bli så framgångsrikt och inkluderande som möjligt.

7. Förslag till vidare forskning

Eftersom forskningen om sexuell trafficking i Uganda i stort sett är obefintlig är det svårt att peka på några specifika områden, men vi kan nämna några som vi har reflekterat över under undersökningens gång. Först och främst krävs som tidigare nämnts en systematisk och övergripande kartläggning av sexuell trafficking i en ugandisk kontext för att kunna ge en heltäckande förståelse av fenomenet. Detta kommer att kräva många olika forskningsprojekt för att förverkliga, både kvalitativa och kvantitativa. Några mer konkreta förslag på forskning följer nedan.

- Undersöka hur samarbetet mellan lokala ledare och personer inom arbetet mot trafficking fungerar. En av oss har erfarenhet av samarbete med lokala ledare i Uganda i andra sammanhang och har sett både fördelar och nackdelar med denna typ av samarbete.
- Samla in kunskaper av "vetande subjekt", det vill säga personer som lever med första- eller andrahandserfarenheter av sexuell trafficking, samt återkoppla dessa kunskaper till praktiker på fältet.
- Undersökningar om förövarnas drivkrafter bakom trafficking. Vilka är dessa människor, hur har de hamnat där de är och vad kan man göra för att de ska välja en annan typ av försörjning?
- Hur uppfattar socialarbetarna på fältet de övergripande policys som deras organisationer utarbetar tillsammans med de internationella sponsorerna? Stämmer de överens med deras praktiska erfarenheter?

8. Referenslista

Alvarez, M. B. & Alessi, E. J. (2012). Human Trafficking Is More Than Sex Trafficking and Prostitution: Implications for Social Work. *Journal of Women and Social Work,* 27(2), 142-152. doi: 10.1177/0886109912442763

Azar, M. (1995). Fanon, Hegel och motståndets problematik. Förord i Fanon, F. (1995). *Svart hud vita masker.* Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.

Bryman, B. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder.* Malmö: Liber AB.

Crenshaw, K. W. (1991). Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics. I Barlett, K. & Kennedy, R. (Red.), *Feminist Legal Theory: Readings in Law and Gender.* San Francisco: Westview Press.

Fanon, F. (1995). *Svart hud vita masker.* Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.

Fitzgibbon, K. (2003). Modern-Day Slavery? – The scope of trafficking in persons in Africa. *African Security Review,* 12(1), 81-89. doi: 10.1080/10246029.20039627573

Hancock, A. M. (2007). When Multiplication Doesn't Equal Quick Addition: Examining Intersectionality as a Research Paradigm. *Perspectives on Politics*, 5(1), 63-79. doi: 10.1017/S1537592707070065

International Labour Office- IPEC. (2001). Combating trafficking in Children for Labour Exploitation in West and Central Africa*: Synthesis Report based on Studies in Benin, Burkina Faso, Cameroon, Côte d'Ivoire, Gabon, Ghana, Mali, Nigeria and Togo.* Geneva, Switzerland: International Labour Office.

Jackson, T. (2011). From cultural values to cross-cultural interfaces: Hofstede goes to Africa. *Journal of Organizational Change Management,* 24(4), 532-558. doi: 10.1108/09534811111144656

Jones, L., Engstrom, W. D., Hilliard, T. & Diaz, M. (2007). Globalization and Human Trafficking. *Journal of Sociology & Social Welfare*, 34(2), 107- 122.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun.* Lund: Studentlitteratur AB.

Le Duc, M. (2007). *Metodhandbok som tankekarta.* Hämtad 2015-04-22, från http://www.leduc.se/metod/Induktion,deduktionochabduktion.html

McCall, L. (2005). The Complexity of Intersectionality. *Journal of Woman in Culture and Society,* 30(3), 1771-1800.

Onuoha, B. (2011). The state human trafficking and human rights issues in Africa. *Contemporary Justice Review,* 14(2), 149-166. doi: 10.1080/10282580

Pearson, E. (2003). Study on Trafficking in Woman in East Africa. (Sector Project against Trafficking in Women). Eschborn: Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH.

The Coordination Office to Prevent Trafficking in Persons. (2015). *2014 Annual Report on Trafficking on Persons in Uganda - The Trend and National Counter Human Trafficking Effort.* Kampala: Ministry of Internal Affairs.

Thomassen, M. (2007). *Vetenskap, kunskap och praxis - Introduktion i vetenskapsfilosofi.* Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Truong, T-D. & Angeles, B. M. (2005). *Searching for Best Practices to Counter Human Trafficking in Africa: A Focus on Women and Children.* (Report Commissioned by United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). France: UNESCO.

Truong, T-D. (2006). *Poverty, Gender and Human Trafficking in Sub-Saharan Africa: Rethinking Best Practices in Migration Management.* (UNESCO Poverty series, 2006:01). France: UNESCO.

United Nations Development Fund for Women, UNIFEM kommité - Sverige. (2009). *Människohandel – En kränkning av mänskliga rättigheter: Fackförbund mot människohandel FMM.* Hämtad 2015- 03-12, från http://unwomen.se/download/pdf/handbok_-_fackforbund-mot-manniskohandel.pdf

United Nations Development Programme. (2014). *Human Development Reports – Gender Development Index (GDI).* New York City: UNDP.

United Nations Development Programme. (2014). *Human Development Reports – Human Development Index (HDI).* New York City: UNDP.

United Nations Development Programme. (2014). *Human Development Reports – Multidimensional Poverty Index (MPI).* New York City: UNDP.

United Nations Rule of Law. (u.å). *Non-governmental organizations.* Hämtad 2015-03-12, från http://www.unrol.org/article.aspx?article_id=23

United States of America Department of State. (2014). *Trafficking in Persons Report*. Washington, D.C.: United State of America Department of State.

Vetenskapsrådet. (u.å.). *Forskningsetiska principer: Inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning.* Vällingby: Elanders Gotab AB.

Bilaga 1 - Samtyckesblankett

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Faculty of Social Sciences

Department of Social Work

Research Participation Informed Consent Form

Dear Respondents,

We want to thank you for taking your time to meet with us today. Our names are Victoria Golander and Victor Melbe, and we are students of social work who are doing a Bachelor's Thesis at the University of Gothenburg (Gothenburg, Sweden). We are doing a study on perceptions on sexual trafficking among persons with influence on anti-trafficking work in Uganda. It is a qualitative interview study with approximately 10 participants.

You are part of the respondents who have been selected to participate in this research. Therefore, we ask for your assistance by answering the questions in the interview guide. We would like to interview you so as to learn about your views on sexual trafficking. Participation in this study is voluntary so you may decline to answer any of the interview questions if you so wish. In this regard, you have the right to participate or not to participate in the research. You are also free to withdraw from the research at anytime you think you cannot continue answering questions. Remember, you don't have to talk about anything you don't want to. Additionally, you are at liberty to ask questions for clarifications where you are not clear. The interview should take approximately one hour.

With your permission, the interview will be tape recorded to facilitate collection of information as it is not easy to write everything and interview at the same time. The recordings will be stored in a secure place. The information collected will be

treated purely for academic purpose with highest confidentiality. Since we are tape recording, please be sure to speak up so that we don't miss your comments.

The interviewees in this report will not be identified by name, but the organizations' names and the interviewees' positions within them will be mentioned. All personal information recorded during the interviews will be kept secure and will be treated with full confidentiality.

This thesis will likely be published. The study will be written in Swedish, but the participants can receive a summary of the results and conclusions in English if required.

Are you willing to participate in this interview?

I agree to be interviewed for this project. [Circle one]: **Yes/No**

I agree to be audio taped during this interview. [Circle one]: **Yes/No**

Thank you for your consideration. I will give you a copy of this form to take with you. If you agree to participate in this research project, please sign below:

Participant's signature:

Date of Interview: _____

Place of Interview: _____

Investigators' signature: _____

Thank you for your assistance.

Bilaga 2 - Intervjuguide

Interview guide

1. Organization

1.1 Which organization do you work for?

1.2 What is your position within the organization?

1.3 What are your organizations' mission statement in the work against sexual trafficking?

1.4 Who are your most important partners?

1.5 Who are your sponsors?

- What are your sponsors' mission statements?
- How is your organization's mission statement connected to your sponsors' mission statements?

2. Field and practice

2.1 How would you describe sexual trafficking in Uganda as a phenomena?

- What do you think are the causes of sexual trafficking?
- Who are the victims?
- Who are the perpetrators?
- What societal factors are promoting/preventing sexual trafficking?

2.2 Could you describe the development of sexual trafficking?

- When was it defined as a social problem?
- How has it evolved over time?

2.3 What do you think are the most important aspects of the work against sexual trafficking?

2.4 Could you describe your work against sexual trafficking?

2.5 Which are your target groups?

- Age

- sex
- ethnicity/tribe
- class

3. Practician

3.1 What influences are affecting you in your work against sexual trafficking?

- politics
- culture
- religion
- media

3.2 What motivates you to engage in anti-trafficking work?

3.3 How are people reacting to your commitment to anti-trafficking work?